

ΛΑΚΗΣ
ΦΟΥΡΟΥΚΛΑΣ

Το λάθος πάθος

ΛΑΚΗΣ ΦΟΥΡΟΥΚΛΑΣ

Το λάθος πάθος

ΝΟΥΒΕΛΑ

Φωτογραφίες εξωφύλλου: Μαρίνα Χριστοδούλου
Σχεδιασμός εξωφύλλου: Παναγιώτης Χριστοφόρου
© Λάκης Φουρουκλάς. Εκδόσεις Γη

Κι ακόμη δεν μπόρεσα να
καταλάβω πως μπορεί να πεθάνει
μια γυναίκα που αγαπιέται

Κώστας Καρυωτάκης

Η Ελένη, νεκρή; Η αγαπημένη, νεκρή; Η ψυχή μου, νεκρή; Μετά απ' αυτό τι ζωή; Ποια ζωή; Γιατί να ζει κανείς; Ποτέ δε φοβήθηκα το θάνατο. Έτρεμα όμως στην ιδέα πως κάποια μέρα θα έφευγα για πάντα, αφήνοντας πίσω μου εσένα. Να όμως, που έφυγες εσύ, και με άφησες μονάχο πάνω από ένα τάφο, να ψιθυρίζω πως σ' αγαπώ στο χώμα, και να ορκίζομαι αιώνια αγάπη στον άνεμο, που παρασέρνει τα όνειρα και τις ψυχές στο διάβα του, που του δανείζεις τις σκέψεις σου και κείνος τις πάει στο φεγγάρι - αν δεν τις έχει ποτίσει πριν ο πόνος, όπως έχει ποτίσει το βράδυ τούτο δω τις δικές μου.

Το νεκροταφείο είναι παραδομένο στη σκοτεινιά του Άδη, αλλά οι ψυχές που αγάπησαν λάμπουν σαν αιώνιοι φάροι σωτηρίας, ακόμη και μέσα στο πιο πνιγηρό σκοτάδι - θυμούνται, ξεχνούν, γελούν και δακρύζουν. Ω... θλιβερή χαρά να σ' αγαπήσω.

Μια ζωή μισή, γεμάτη ελλείψεις ήταν αυτή που ζούσα. γι' αυτό έφευγα. όλο έφευγα και σε έψαχνα, στου κόσμου όλου τα ονειρικά, χαμένα ηλιοβασιλέματα. Σε έψαχνα εκεί όπου θα ήθελα να ήσουν, εκεί που θα ήθελα να ήσουν μαζί με μένα. Αλλά, ήσουν αλλού, και τα τόσο μαγικά ηλιοβασιλέματα, μού φάνταζαν χλωμά, κουρασμένα απ' τα αδηφάγα βλέμματα των ανθρώπων, λυπημένα για κείνους που αγάπησαν, αλλά δεν αγαπηθηκαν.

Τέλειο είναι εκείνο που αγαπάς μ' όλη σου την ψυχή και δεν είναι δικό σου. Κι εσύ δεν ήσουν ποτέ δικιά μου, εκτός μέσα σε κάποια τρελά μου όνειρα – από κείνα που σε κάνουν να ξυπνήσεις το πρωί, μ' ένα τεράστιο χαμόγελο ζωγραφισμένο στα χείλη και την ψυχή νιώθοντας την ευτυχία τού να υπάρχει κανείς σ' όλο σου το είναι.

Ξέρεις Ελένη, πάντοτε ανήκες σε κάποιον άλλο, και γι' αυτό πονούσα. Ήσουν όμως ζωντανή, κι αυτό μου 'δινε χαρά. Ο θάνατος ωστόσο ενώνει, και η παρουσία σου τώρα στην ψυχή μου έχει γίνει σπαρακτική κραυγή και με ματώνει. Εγώ, μια σκιά που σέρνεται στο χώμα, ένα φύλλο που τη ρίζα του έχασε και που το παίρνει ο άνεμος ακόμα.

Η ησυχία που επικρατεί στο κοιμητήριο, είναι παράδοξα καθησυχαστική. Καλά κάναν και το ονόμασαν έτσι. Εδώ, κοιμούνται οι ζωντανοί, απ' έξω οι νεκροί. Γιατί, αυτοί που βρίσκονται εδώ, όλο και κάτι θα πρόλαβαν να ζήσουν, ενώ οι άλλοι είναι, πιο νεκροί κι απ' τους νεκρούς μέσα στη зήση τους, όπως λέει και μια φίλη.

Ποτέ δεν περίμενα ότι μια μάζα από χώμα θα ήταν αρκετή, για να στείλει στον άλλο κόσμο τα όνειρά μου και τώρα, καθώς δακρύζω, τη βλέπω, μετανιώνω... Μετανιώνω για όλα εκείνα τα δάκρυα που δεν έχυσα για σένα, τα αμέτρητα σκοτεινά βράδυα της μοναξιάς μου. Δε δάκρυζα εύκολα. Τα δάκρυα θα απομάκρυναν για λίγο τη θλίψη και τον πόνο που δεν ήμασταν μαζί και, για να πω την αλήθεια, ο άθλιος εαυτός μου κάπου ήθελε να υποφέρει. Να υποφέρει για σένα

που αγαπούσε. Και, να που τώρα τα δάκρυα, που τόσα χρόνια φύλαγα στα θλιμμένα λιμάνια της ψυχής μου, έχουν γίνει καταρράκτης και κυλούν με ορμή, στην άβυσσο της θάλασσας του πόνου.

Στρέφω το βλέμμα μου προς τα γειτονικά μνήματα. Κάποιοι άλλοι που αγάπησαν, πόνεσαν, δάκρυσαν, μοιράζονται το ίδιο χρώμα με σένα.

Γιατί θάβουν το σώμα, αφού η ψυχή που κρύβει μέσα του είναι πουλί και θέλει να πετάξει; Η ψυχή είναι αδελφή του ανέμου, μια στάλα βροχής, ένας κόκκος άμμου, ένα σπουργίτι που τον ακολουθάει. Δε θέλει να αναπαυτεί. Θέλει ν' ανοίξει τις φτερούγες της και να γίνει, ο πιο όμορφος δρομέας στους ουρανούς του ονείρου και της φαντασίας.

Σε θάψανε Ελένη, για να σβήσουν απ' τον κόσμο τους την ανάμνησή σου - τις ενοχές τους. Λες κι ο τάφος σου είναι η σωτηρία τους, η ασφάλειά τους. Ένα γεγονός τετελεσμένο, που δε θα μπορούσε ποτέ ν' αλλάξει.

“Πρέπει να μας μισούν πολύ, αυτοί που αφήσαμε πίσω και μας έθαψαν”, ψιθυρίζουν οι ψυχές τριγύρω κι ετοιμάζουν την εκδίκησή τους. Όταν τα σώματα των ζωντανών κοιμούνται, οι ψυχές των νεκρών αγρυπνούν, και κάποια βράδυα με ολόγιομο φεγγάρι, επισκέπτονται τους πρώτους στα όνειρά τους, και τους θυμίζουν τις ενοχές τους...

Μα, τι κάθομαι και σκέφτομαι τέτοια ώρα! Θα 'ναι που η ψυχή έχει γεμίσει θάνατο, και ίσως μόνο το μακάβριο μπορεί τώρα πια να αντικρύσει.

Έλα σε μένα στη σιγαλιά της νύχτας
Έλα στην ομιλούσα ησυχία τ' ονείρου
Έλα με απαλά στρογγυλά μάγουλα και
μάτια λαμπερά
Σαν τις αχτίδες του ήλιου στο ρυάκι
Έλα πίσω δακρυσμένη
Ω, ανάμνηση, ελπίδα
Αγάπη από το παρελθόν.

Χριστίνα Ροσέτι

Ίσως ποτέ να μην κατάλαβες, το πόσο πόνεσα για σένα, όταν το σώμα σου ήταν ακόμη εδώ. Τώρα, έχω απομείνει μοναχός με την ψυχή σου, και οι αναμνήσεις μου, σαν το νερό τρέχουν και χάνονται, και το μόνο που μένει είναι ο απόηχός τους. Ως τότε πια θα καρτερώ να ξαναρθείς και πάλι;

Ο αττικός ήλιος άρχισε να ξεπροβάλλει μουδιασμένος, χλωμός, ρίχνοντας στη γη ένα ξεβαμμένο κίτρινο, της πίκρας χρώμα. Ψάχνει κι αυτός το πεπρωμένο του. σαν και μένα, που τώρα δα, κάθομαι χάρμω και τον κοιτώ κατάματα, κι αναπολώ το αύριο, που δεν ήρθε ποτέ.

Τώρα, καθώς σου μιλώ ψυχή προς ψυχή, σκέφτομαι πως η ζωή σου μού χάρισε τη μεγαλύτερη χαρά, ο θάνατός σου την πιο αβάστακτη θλίψη. Ίσως για σένα ο θάνατος να ήταν η λύση που απεγνωσμένα ζητούσες, αλλά για μένα η φυγή σου είναι μια ελευθερία, που ποτέ δε θέλησα να κατακτήσω.

Ήσουν ο μοναδικός στόχος που ήθελα στ' αλήθεια να πετύχω, η μοναδική κορυφή που ήθελα μ' όλη μου την ψυχή να φτάσω. Ανέβηκα ένα εκατομμύριο σκαλιά κι άπλωσα το χέρι για ν' αγγίξω τον ουρανό, κι αυτός πήγε πιο πέρα. Εκείνος ο ουρανός ήσουν εσύ, και τώρα έγινες ένα με το άπειρο. το άπειρο, στο οποίο δεν υπάρχει χώρος για σώματα, παρά μονάχα για ψυχές. Είναι οι χαρές μας φτερωτές.

Ποτέ δεν έχυσα δάκρυ για κάποιον που πέθανε, κι όμως έκλαιγα όλο το βράδυ για σένα. Αλλά, ο θάνατος είναι απλά το τέλος κάποιου ταξιδιού, κι όλα τα ταξίδια κάποτε τελειώνουν.

Η ψυχή μου, που πάντα έμοιαζε απάνεμο λιμάνι, τώρα φαντάζει σα μια φουρτουνιασμένη θάλασσα και, να που προσπαθεί, να με ρίξει ναυαγό στην ακροθαλασσιά της θύμισής σου.

Η σκέψη μου γυρίζει συνέχεια στο χθες, στα πολλά ανείπωτα, στα λίγα ειπωμένα... Όλοι το 'ξεραν πως σ' αγαπούσα. Όλοι το 'ξεραν πόσο σ' αγαπούσα. Κι εσύ μαζί! Προτού σε γνωρίσω, ήμουν σα μια χελώνα κλεισμένη στο καβούκι της. Ποτέ δεν έλεγα εκείνο που ένιωθα στους άλλους, και ειδικά στις γυναίκες που έλαχαν στο δρόμο μου. Αλλά, εσύ ήρθες για να με αλλάξεις. Να με αλλάξεις και να φύγεις, το ίδιο ξαφνικά.

Εσύ, με τα θλιμμένα σου μάτια, με τα ραγισμένα λόγια, με έκανες να σου εξομολογηθώ τον κρυφό έρωτά μου. Εσύ, προσπάθησες να με αποτρέψεις από αυτόν. Ένιωθα, πως κι εσύ μ'

αγαπούσες Ελένη, αλλά πάντα βρισκόταν κάτι ή κάποιος, που σε τραβούσε μακριά από μένα. Τι έφταιγε; Ποιος έφταιγε; Ίσως εγώ... που δεν είναι να χαρώ στον κόσμο τίποτα πια.

Ακούω τους ανθρώπους να μιλάνε για αγάπη, κι ασυναίσθητα, γελάω! Τι ξέρουν αυτοί για την αγάπη; που κάνουν προγραμματισμό για τα πάντα, που δίνουν φιλιά βιαστικά κάθε πρωί προτού πάνε στη δουλειά, που θέλουν να κάνουν μια τρέλα και σκέφτονται: “ναι μεν, αλλά...”, που κάνουν έρωτα Παρασκευή και Σάββατο βράδυ πριν το δελτίο ειδήσεων, που μετράνε τη ζωή με πιστωτικές κάρτες, καταθέσεις και μετοχές. Τι ξέρουν αυτοί για την αγάπη; Οι πιο πολλοί αν δεν είχαν πληροφορηθεί για την ύπαρξή της, θα αγνοούσαν κι αυτή ακόμα τη λέξη.

Αγάπη είναι να πονάς όταν πονά ο αγαπημένος σου, να δακρύζεις όταν δακρύζει, να χαίρεσαι όταν χαίρεται, να του μιλάς και να τον ακούς, να ξοδεύεις την κάθε σου ανάσα για πάρτη του.

Το φως της ημέρας είναι δόλιος σύντροφος για τις όποιες αναμνήσεις. Δεν σου επιτρέπει καν τη γλυκιά ανακούφιση, του να απελπιστείς και να δακρύσεις. Η νύχτα είναι η μεγάλη αδελφή των ψυχών, τα σύννεφα οι στεναχώριες τους, κι ο ξάστερος ουρανός, τα όνειρα που αφήνουν οι νεκροί σ' αυτούς που μένουν πίσω, που δεν ξέρουν να ζήσουν.

Θα φύγω. Θα φύγω και θα σ' αφήσω Ελένη, να αναπαυτείς, όπως λένε κι αυτοί οι ηλίθιοι παντογνώστες, που βάζουν την ψυχή στην ίδια μοίρα με το σώμα. Θα 'ρθουν άλλοι τώρα, ν' ανάψουνε για σένα το καντήλι της λησμόνιας, να στολίσουνε το χώμα που σε σκεπάζει με χίλια νεκρολούλουδα και να το ποτίσουν με τα δάκρυα της άγνοιάς τους, αφού νομίζουν πως κλαίνει για σένα που έφυγες, κι όχι για τους εγωιστές εαυτούς τους που σ' έχασαν. Και σίγουρα όλοι θα πουν πόσο καλή ήσουν, και τι κρίμα που έφυγες τόσο νέα. Κάθε μέρα τα ίδια - χθες, σήμερα, αύριο -, μέχρι που το σώμα θα γίνει χώμα, σκόνη, και σα σκόνη θα σκορπίσει στον άνεμο της μνήμης, και τότε θα σε ξεχάσουν όλοι, μία και μοναδική, και αιώνια αγαπημένη μου.

Ο έρωτας είναι πρόγονος της ζωής
Απόγονος του θανάτου
Αρχηγός της δημιουργίας και
Εκθέτης της αναπνοής

Έμιλι Ντίκινσον

Πολλοί ήταν θαρρώ εκείνοι, που σε επισκέφθηκαν σήμερα. Αύριο να δεις που θα 'ναι λιγότεροι. Την επόμενη μέρα ακόμη πιο λίγοι. Θα σου φέρουν και πάλι λουλούδια, θα δακρύνουν και πάλι με πόνο. Λίγο λίγο αυτή η μυρωδιά από άνοιξη και θερμοκήπιο θ' αφήσει, θα εγκαταλείψει για τα καλά, τα δυο μέτρα γης σου, και θα παραμείνεις μοναχή, μια ψυχή μες στις ψυχές που αγάπησαν πολύ. Ήθελα νάβρισκα για σε λουλούδια δροσισμένα, νάχουν το χρώμα το γλυκό απ' το θλιμμένο δειλί.

Ξέρεις Ελένη μου, λένε πως η αγάπη είναι παράδεισος. Προφανώς δεν αγάπησαν πολύ! Κόλαση είναι η αγάπη. Μια κόλαση, που μες στη φωτιά της καίγεσαι. Είναι και πόνος και δάκρυ, πολύ. Περισσότεροι είναι εκείνοι που αγάπησαν και δεν αγαπήθηκαν, από κείνους που αγάπησαν και βρήκαν ανταπόκριση. Η αγάπη είναι κόλαση, επειδή σε απογειώνει και σου κόβει τα φτερά την ίδια ώρα. Σε κάνει ευάλωτο. Σου γεννά ελπίδες, αλλά σου κλέβει τα όνειρα. Ποιος αγάπησε στ' αλήθεια, με πάθος, και δεν πόνεσε; Ποιος άγγιξε τη φλόγα της αγάπης και δεν κάηκε; Αν η αγάπη είναι παράδεισος, τότε θα έπρεπε να έχω ζήσει εκεί. Επειδή, σε αγάπησα παράφορα. Κι εκείνη η αγάπη ήταν πόνος. Ο πόνος της απουσίας σου. Ο πόνος του ραγισμένου σου βλέμματος. Ο πόνος των ψιθύρων σου. Ο πόνος του να είσαι εκεί, αλλά όχι για μένα. Όταν αγαπάς και αγαπιέσαι, όταν δακρύζεις κι ο σύντροφός σου στη ζωή σβήνει με φιλιά τα δάκρυά σου, όταν πονάς και μια αδελφή ψυχή είναι εκεί για να σε παρηγορήσει, όταν η ζωή σε ρίχνει χαμηλά κι ένα δεύτερο φτερό εμφανίζεται πλάι σου και σε βοηθά να πετάξεις ξανά, όταν νιώθεις τον κόσμο να χάνεται και ακούς μια γλυκιά φωνή να σου ψιθυρίζει στ' αυτί: "Η ζωή είναι ωραία. Σ' αγαπώ", τότε η κόλαση γίνεται παράδεισος, κι ο παράδεισος, αγάπη.

Θα ήθελα να ήμουνα ζωγράφος, για να πάρω μπογιές και να ζωγραφίσω τη μορφή σου, όπως την έχω καταγράψει στην ψυχή μου: ένα λευκό απαλό πρόσωπο, θλιμμένα μάτια που στο βάθος τους διακρίνεται μια λάμψη, ξέπλεκα μαλλιά αφημένα στο έλεος του ανέμου, ένα κορμί αγγελικό, και στο στήθος, μια καρδιά με δυο λευκές φτερούγες να την ανασηκώνουν, με μια ασπροκόκκινη λάμψη να τη φωτίζει, και στα χείλη, ένα πλατύ γλυκό χαμόγελο...

Να χαμογελάς! Αυτή την ανάμνηση θέλω να κρατήσω από σένα ζωντανή στη μνήμη μου. Θέλω να ξεχάσω τα τόσα δάκρυά σου. Θέλω να ξεχάσω τους μύρους κύκλους γύρω από τα μάτια. Θέλω να ξεχάσω τον πόνο που διέτρεχε όλο σου το είναι. Πολλά είναι εκείνα που θέλω να ξεχάσω Ελένη, κι ας ξέρω ότι δε θα ξεχάσω τί-ποτα. Δε θα μπορούσα άλλωστε, αφού όλα προσμένω τα χαμένα. Πάντα θα 'μαι του όνειρου τ' αστείο θύμα.

Σήμερα, αφιέρωσα ολόκληρη τη μέρα σε σένα. Είδα τις φωτογραφίες σου, διάβασα τα λίγα γράμματά σου, άκουσα τραγούδια και μουσικές, που πρωτάκουσα μαζί σου. Μου λείπεις πολύ. Πιο πολύ, απ' ό,τι θα μπορούσες ποτέ να φανταστείς. Πιο πολύ, απ' ό,τι θα μπορούσε να ειπωθεί. Με μιαν ασίγαστη μανία θέλω ό,τι μου λείπει, θέλω εσένα!

Ήταν τόσο έντονη η παρουσία και η απουσία σου στο κλειστό μου δωμάτιο, που ήθελα να φωνάξω, να ξεσπάσω, να κάνω το δάκρυ και τις αναμνήσεις βάρκα, και διασχίζοντας τη θάλασσα της Αχερουσίας να 'ρθω να σε βρω. Αλλά, απ' την άλλη, κάπου σε ένιωθα κοντά μου. Ζώντας ξανά, νοητικά, αυτά που ζήσαμε μαζί και χώρια, σε ξαναζωντάνεψα στη μνήμη μου, μια μορφή τόσο κοντινή κι απόμακρη. Ξανάζησες σαν ένα δάκρυ, που δε στέγνωσε στο μάγουλο, αλλά διέτρεξε το κορμί ολόκληρο, χύθηκε στο χώμα, και πέρασε στην αιωνιότητα.

Τα τραγούδια που ακούσαμε μαζί, οι στίχοι που διαβάσαμε, οι τρέλες που κάναμε, τα μυστικά που μοιραστήκαμε, τα χαμόγελα που ανταλλάξαμε, οι εξομολογήσεις μας, οι μεγάλες στιγμές που πολλοί ονειρεύτηκαν και λίγοι έζησαν - ανάμεσά τους κι εμείς -, όλ' αυτά θα σε κρατήσουν για πάντα ζωντανή στη μνήμη μου. Κι όσο κτυπάει η καρδιά μου, μέσα σε τούτο το στήθος, θα κτυπάει κι η δικιά σου. Όσο υπάρχει η ψυχή μου, σύντροφός της θα είναι η δική σου ψυχή.

Λένε, πως ο θάνατος είναι το τελευταίο όριο. Ε, λοιπόν, δεν το αναγνωρίζω ούτε κι αυτό. Τα όρια εφευρέθηκαν για να μας υποδουλώνουν. Πέρα απ' όλα, πάνω απ' όλα είναι η αγάπη, κι αυτή όρια δεν έχει. Δε δέχεται τα όχι και τα μη, δεν ξέρει τι πάει να πει "πρέπει"... Βάζουμε, οι τρελοί, ταμπέλες στην αγάπη! Λες και δεν ξέρουμε ότι αγάπη είναι αυτό που δεν μπορεί να ειπωθεί. Πέρα απ' το χώρο, πέρα απ' το χρόνο...

Σ' αγάπησα πολύ, σ' αγαπώ πολύ, και λέω στο θάνατο: κύριε, δεν υπάρχουν!

Τώρα πια, δε θέλω τίποτε άλλο, μόνο να φτάσω, να σταθώ κοντά σου τόσο που φτάνει για να ιδώ... να ιδώ το πρώτο βλέμμα σου εκείνο που μου 'ριχνες σαν έφτανα... τις μικρούλες όλες εκείνες ρυτίδες στο πρόσωπό σου... να ιδώ το χαμογέλιο σου... να ιδώ τα χέρια σου ν' απλώνονται σε μένα να με αγκαλιάσουν...

Είμαστε όλοι μας άγγελοι
με ένα μονάχα φτερό.
Μπορούμε να πετάξουμε μόνο
αν αγκαλιάσουμε ο ένας τον άλλο.

Λουτσιάνο ντε Κρεσέντζο

Τα βράδια γίναν τώρα πιο μοναχικά για μένα. Η σιωπή με πνίγει. Θέλω να μιλήσω, να φωνάξω, να κλάψω, αλλά δεν υπάρχει κανείς για να μ' ακούσει. Δε θα ακουστούν από κανένα οι κραυγές μου, δε θα σκουπίσει κανείς τα δάκρυά μου. Καμιά σιωπηλή παρηγοριά! Είναι μεγάλος ο καημός και είμαστε τόσο μικροί ένας - ένας εμείς οι άνθρωποι, που τον αποτελούμε.

Πόσο είναι αστεία η ζωή μας μα και πόσο αστειότεροι είμαστε 'μεις που την ανεχόμαστε τέτοια! Αστεία και τραγική. Πως αλλάζει ξαφνικά πορεία! Πως συμπαραλιάζει τα όνειρά μας!... Σε μια στιγμή μονάχα τα έχασα όλα, τους έχασα όλους. Εσένα, και την τρελή ποιητοπαρέα μας. Όλα τα αγαπημένα μου πρόσωπα πέρασαν μεμιάς στο πεδίο των αναμνήσεων: εσύ, η Μαρία, ο Κώστας, ο Ουίλιαμ, η Έμιλι... Γίνατε όλοι σκιές, κι ο ήλιος δε φωτίζει πια την ψυχή μου. "Σκιές είμαστε σκιών", έλεγε ο Κώστας. Ω, πόσο δίκιο είχε!

Το πιο παράξενο πράγμα απ' όλα Ελένη, είναι ότι με διατρέχει ολόκληρο ένα παράταιρο συναίσθημα αισιοδοξίας! Νιώθω πως όλα θα πάνε καλά για μένα από δω και 'μπρος, αλλά πως; Πως; αφού, έχω χάσει εσένα, το πιο πολύτιμο πετράδι στον κόσμο μου, τη φλόγα που μου έκαιγε σώμα και ψυχή. Τελικά, ίσως σ' αλήθεια να τρελαίνομαι. Κάθομαι εδώ, κοιτάω το χώμα που φυλάει το σώμα σου κι... αισιοδοξώ!

Κι αυτή η νύχτα, είναι σιωπηλή. Μαύρα σύννεφα πάνω απ' τη γη, τ' αστέρια - όπως και χθες - φωτίζουν κάποιον άλλο ουρανό. Λες και τα στοιχεία της φύσης νιώθουν τον πόνο μου και μου συμπαραστέκονται σιωπηλά, με το δικό τους τρόπο.

Άρχισε να ψιχαλίζει. Κρύα είναι τα δάκρυα τ' ουρανού και με δροσίζουν, και ποτίζουν το "γρασίδι, το χαρτομάντηλο της γης", όπως έλεγε κι ο Ουίτμαν.

Τελικά όλα, όλα μου θυμίζουν εσένα, εσάς! Και όλα μου φωνάζουν: "Είσαι μόνος". Η μάσκα της θλίψης έγινε τώρα ένα με το πρόσωπό μου, αλλά ξέρω πως κάποια μέρα θα την αποβάλω. Θα ξεχαστώ, αλλά δε θα ξεχάσω και θα συνεχίσω με τη ζωή μου.

Ελένη... Ελένη... Ελένη! Τ' όνομά σου τριγυρνά συνεχώς στη σκέψη μου, το ψιθυρίζει ο άνεμος, το τραγουδούν τα πουλιά, οι σταγόνες της βροχής το γράφουν σε τούτο δω το χώμα.

Διερωτούμαι αν βρήκες, τελικά, τη λύτρωση αγάπη μου... Αχ, αγάπη μου! Δε σε αποκάλεσα ποτέ έτσι όταν ζούσες και, να που το κάνω τώρα. Οι αποστάσεις που μας χωρίζουν και μας ενώνουν. Όλα μπορούν να ειπωθούν, όταν πια δεν έχει κανείς τίποτα να χάσει...

Ξέρεις κάτι; πάντα έκανα όνειρα για μας. Καθόμουνα στο τρένο, έβλεπα τα τοπία να περνούν με μεγάλη ταχύτητα μπροστά από τα μάτια μου, και σε σκεφτόμουνα. Πετούσα για κάποιο μακρινό προορισμό, κοιτούσα τα σύννεφα δίπλα μου, τη θάλασσα και τη γη από κάτω, και σε σκεφτόμουνα. Περπατούσα σε καταπράσινα λιβάδια και σε ερημικές παραλίες, ανέβαινα

σε βουνά και κατέβαινα σε φαράγγια, και σε σκεφτόμουν. Ήθελα να μοιραστούμε τις ίδιες εικόνες, τα ίδια ηλιοβασιλέματα, τις ίδιες εμπειρίες, να ανέβουμε μαζί στις νοητές κορυφές μας. Όλα αυτά, τα ονειρευόμουν με τα μάτια ανοικτά. Σαν τα έκλεινα όμως, δε μας έβλεπα μαζί. Το γιατί, ήταν γραφτό να το μάθω με το δύσκολο τρόπο!

Κοιτώντας πίσω βλέπω ότι οι διαφορές που είχαμε ήταν μεγάλες, αλλά μάθαμε να ζούμε μ' αυτές. Αν γινόμασταν ποτέ ζευγάρι, ίσως τελικά να καταλήγαμε πολύ μακριά ο ένας απ' τον άλλο. Το ότι δε γίναμε, ίσως να ήταν αυτό που έσωσε τη φιλία μας. Όσο για τα κοινά μας ενδιαφέροντα, ήταν λίγα, αλλά ήταν αρκετά για να μας κρατήσουν κοντά: η ποίηση, η μουσική, οι αναγνώσεις, οι μικρές αποδράσεις, τα πιο απλά και όμορφα πράγματα στον κόσμο ετούτο.

Κλείνω τα μάτια, και ξαναζωντανεύουν στη σκέψη μου, όλα εκείνα που ζήσαμε μαζί, εμείς και τα φιλαράκια μας! Θυμάμαι τις τόσες συζητήσεις μας, τα τσιγάρα, τα ποτά και τα τραγούδια στις απόμακρες παραλίες της Πάρου, την Έμιλι να μας λέει ιστορίες, τον Κώστα και τη Μαρία να κοιτάζονται στα μάτια και να σωπαί-νουν, τον Ουίλιαμ να συνοδεύει την κάθε σκέψη, την κάθε λέξη μας, με την κιθάρα του. Θυμάμαι εσένα να δακρύζεις, ακούγοντας την Έμιλι να τραγουδά με τη μπλουζ φωνή της το "Imagine", τη Μαρία να χαμογελά, σιωπηλά, συγκαταβατικά, και μας τους υπόλοιπους να σωπαίνουμε, χαμένοι στη μαγεία της στιγμής. Θυμάμαι τον ήλιο να ανεβαίνει κροκοκόκκινος μέσα απ' τη θάλασσα, τα πουλιά να ξυπνούν και ν' αρχίζουν το τραγούδι τους, τη λάμψη, την έκσταση στα μάτια μας! Και το ποτάμι των γλυκών αναμνήσεων εξακολουθεί να ρέει χωρίς σταματημό, και να χύνεται στην ανταριασμένη της ψυχής μου θάλασσα.

Η αγάπη δε θέλει να ευχαριστήσει
Κι ούτε για τον εαυτό της νοιάζεται
Αλλά στον καθένα δίνεται
Και φτιάχνει τον παράδεισο
Μέσα στην απελπισία της κόλασης

Ουίλιαμ Μπλέικ

Μετρούσα τη ζωή με το λεπτό όσο βρισκόμουν κοντά σου. Ήθελα να ξέρω πόσα λεπτά, πόσες ώρες, πόσες μέρες ευτυχίας έζησα... Δεν ήταν πολλές! Και τώρα, καθώς σου μιλώ για όλ' αυτά, ρίχνω τη ζωή μου στα πόδια σου, και συγχώρεσέ με αν άνθρωπος καθώς είμαι πονώ. Πως θέλεις να μην πονώ αφού αγαπώ τόσο; Αγαπώ την παρούσα δυστυχία, τη λιγοστή αλλοτινή ευτυχία.

Γνώρισα τι πάει να πει ευτυχία όταν σου εξομολογήθηκα τον έρωτά μου, όταν σου είπα πόσο σ' αγαπούσα. Για μένα δεν είχε και τόση σημασία το ότι ήταν ένας έρωτας δίχως αύριο. Ήσουν εκεί για να σ' αγαπώ, κι αυτό ήταν αρκετό για να με κάνει ευτυχισμένο. Μα, να που η δυστυχία κατάφερε να επιβάλει τους δικούς της κανόνες, και η ευτυχία αποτραβήχτηκε στην κρυψώνα της. Να, που το χαμόγελο έγινε πόνος και δάκρυ!

Κανείς δεν μπορεί να ξεφύγει από το πεπρωμένο του, λένε. Πάντα λένε! Λένε πολλά, μα τίποτα δεν ξέρουν. Το πεπρωμένο του το κτίζει ο καθένας ξεχωριστά, κάθε μέρα, κάθε στιγμή. Έτσι δεν είναι Ελένη μου; Κάθε μέρα προσθέτουμε και κάτι στο οικοδόμημα της ζωής μας. Το αν θα κτίσουμε παλάτι ή σταύλο από μας εξαρτάται...

Τελικά, η ζωή όλων αυτών των λογικών ανθρώπων, στο παράλογο στηρίζεται, αφού: αν πετύχουν κάτι είναι επειδή είναι εξυπνοί και πολύ ικανοί, κι αν αποτύχουν είναι λόγω του ότι είναι άτυχοι. Δύο ταμπέλες είναι όλη κι όλη η φιλοσοφία τους για τη ζωή!

Εμείς δεν ήμασταν έτσι. Δεν παίρναμε τίποτα για δεδομένο. Δε βάζαμε ταμπέλες στα πράγματα. Το μοναδικό πράγμα για το οποίο ήμασταν σίγουροι ήταν ότι, ο ήλιος θα ανέτελλε το πρωί και θα έδυε το βράδυ. Ήμασταν ξεχωριστοί, διαφορετικοί. Έξη άτομα σε μια ψυχή, που τώρα έχει μείνει λειψή.

Δύσκολο, πολύ δύσκολο, να συνηθίσει κανείς την ιδέα της φυγής σας. Αυτός που πάντα έφευγε κι επέστρεφε, έμεινε, και κείνοι που έμεναν, έφυγαν για το μεγάλο ταξίδι το χωρίς επιστροφή. Η ζωή μας κοροϊδεύει κατάμουτρα. Δε λέω, κάλος είναι κι ο πόνος, μας κάνει πιο δυνατούς, αλλά είναι ανάγκη να κόβεται και το νήμα που μας ενώνει; Τώρα, ποια χαρά μπορεί να ακολουθήσει αυτό τον πόνο; Πως θα μπορέσει να ανθίσει και πάλι το χαμόγελο στην ψυχή μου; Ποιος ήλιος θα φωτίσει το μονοπάτι της ζωής μου; Ποια ψυχή θ' αγγίξει τη δική μου; Ω, γιατί να ζω μια ζωή δηλητηριασμένη;

Εγωιστικές μου φαντάζουν οι σκέψεις μου! Εσείς, εγκαταλείψατε αυτή τη γη για πάντα, κι ετούτη η άθλια ύπαρξη το μόνο που σκέφτεται είναι τον εαυτό της... Μα, είναι που μου λείπετε τόσο! Είναι που έχω απομείνει μόνος. Η φύση είναι τώρα πια, η μοναδική παρηγοριά μου.

Η δροσερή ανάσα του αγέρα, το τραγούδι των γρύλων, ο απόηχος μιας μακρινής μελωδίας, όλα μου φωνάζουν ότι η ζωή είναι εδώ, και ξεχειλίζει από ομορφιά. Και ψάχνω βαθιά μέσα μου να βρω το βάλσαμο για τη μοναξιά, το χαμένο μονοπάτι προς την αγάπη, να ανακαλύψω ξανά τα συστατικά στοιχεία της ευτυχίας που τόσο λίγο γεύτηκα. Αυτά ψάχνω, αλλά αντί αυτών βρίσκω, ένα ορυχείο από αναμνήσεις και εικόνες από ένα παρελθόν που με σκοτώνει... Βλέπω ένα πρόσωπο να μου χαμογελά, να σβήνει, να χάνεται, όπως δα χάνονται και τα πιο όμορφα πράγματα στον κόσμο ετούτο.

Λίγες μέρες προτού πάρεις το μεγάλο δρόμο προς το άγνωστο, σε είδα στ' όνειρό μου. Ήμασταν, λέει, σε μια μικρή πλατεία, κάποιου πετρόκτιστου χωριού. Γύρω μας κόσμος πολύς, αλλά στα μάτια μου φαντάζαν σα σκιές. Σε είδα να με αγκαλιάζεις, να με φιλάς γλυκά, σ' άκουσα να μου λες: "Πάντα σε σένα θα επιστρέφω". Αυτό επαναλαμβανόταν ξανά και ξανά για πολύ ώρα... αγκαλιές, φιλιά, σκιές, τα ίδια λόγια. Τη στερνή φορά, με πλησίασες και πάλι, μ' αγκάλιασες, με φίλησες στα μάτια και μου είπες: "Ζω μέσα σου", κι αμέσως εξαφανίστηκες. Μαζί σου χάθηκαν κι οι σκιές, κι ολόκληρο το σκηνικό άλλαξε. Βρέθηκα σε μια έρημο. Τριγύρω, μόνο η άμμος, που έπαιρνε ένα παράξενο κόκκινο χρώμα καθώς ο ήλιος ολοκλήρωνε την πορεία του σε κείνον τον ουρανό. Ακολουθούσα τον ήλιο προς τη δύση του, και καθώς το σκοτάδι έκανε όλο και πιο έντονη την παρουσία του, ολόγουρά μου άρχισε να εξαπλώνεται ένας υπόκωφος ψίθυρος που συνεχώς δυνάμωνε. Δεν μπορούσα να δω κανένα, πουθενά, αλλά ούτε και μπορούσα να καταλάβω τι έλεγαν οι φωνές. Αυτό συνεχίστηκε όλη τη νύχτα, και μου φάνηκε πως, η επόμενη μέρα αργούσε πολύ να ξημερώσει. Μέχρι που ξεχώρισα μια φωνή να λέει: "Χάθηκε το φως απ' την ψυχή του", και τότε κατάλαβα. Ξύπνησα τρομαγμένος, καταϊδρωμένος. Ήθελα να κλάψω, αλλά τα δάκρυα δεν έρχονταν, ήθελα να φωνάξω, αλλά η φωνή δεν έβγαινε. Ήξερα ότι ο εφιάλτης εκείνος θα συνεχιζόταν και στη ζωή.

Άρχισε να ξημερώνει. Κυριακή είναι σήμερα. Στ' αυτιά μου φτάνει ο απόηχος από κάποιες μακρινές καμπάνες. Θα φύγω τώρα Ελένη μου. Θα ξανάρθω πάλι το βράδυ, για να συνομιλήσω με την ψυχή σου. Θέλω να σου πω όσα ποτέ δεν σου είπα. Θέλω να απελευθερωθώ απ' τα δεσμά του πόνου, αλλά και ν' αφήσω την ψυχή σου ελεύθερη να πλανευτεί μακριά από μένα, σε κάποιους άλλους ουρανούς, μοναξιάς ή αγάπης!

Μια γυναίκα που αγαπά
θα θεοποιήσει
ακόμη και τα ελαττώματα
ακόμη και τα εγκλήματα
του αγαπημένου της

Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι

Ο καθένας σκοτώνει αυτό που αγαπά, λέει ο Ουάιλντ. Κι εγώ τον Ν. τον αγαπώ μ' όλη μου την ψυχή, και... τον σκοτώνω. Τον σκοτώνω ψυχολογικά. Κάθε μέρα και πιο πολύ. Είναι ερωτευμένος μαζί μου, το νιώθω, το ξέρω! Αλλά, πρόκειται για έναν αδιέξοδο έρωτα, και πιστεύω πως αυτό το καταλαβαίνει. Ίσως αν μου μιλούσε γι' αυτόν ν' άλλαζε κάτι. Μάλλον, δε θα άλλαζε, αλλά τουλάχιστον, θα ένιωθε καλύτερα μετά, αφού δε θα κρατούσε πια το μυστικό κρυμμένο. Μυστικό; Τι μυστικό; αφού όλα το προδίδουν, όλα το φωνάζουν: ο τρόπος που μιλά, ο τρόπος που χαμογελά, η λάμψη που εκπέμπουν τα μάτια του, η τρυφερότητα που μου δείχνει, το πως ανησυχεί όταν δεν είμαι καλά. Με αγαπά με μια αγνή, άδολη αγάπη κι ας μην το λέει. Οι γυναίκες πάντα ξέρουν. Ξέρουν να διαβάζουν τα σημάδια, κι ας παριστάνουν τις έκπληκτες όταν κατόπιν εορτής, τους το ομολογεί κανείς.

Αν υπήρχε ένας κόσμος ιδανικός, η χώρα του ονείρου και της ουτοπίας, τότε ο Ν. θα ήταν για μένα ο ιδανικός σύντροφος. Ποια γυναίκα δε θα ήθελε ν' αγαπηθεί από κάποιον σαν κι αυτόν; από κάποιον που ζει την αγάπη, από κάποιον που δε λέει ποτέ "εγώ", παρά μόνο όταν ρίχνει στον εαυτό του το φταίξιμο για κάτι! Απελπισμένη μου ποιητή, θα σε αγαπήσω άραγε όσο θέλω να σ' αγαπήσω, όσο σου πρέπει;

Είναι τόσο ξεχωριστός, μια από κείνες τις ψυχές, που δε θα γνωρίσουν ποτέ τη γαλήνη. Πάντα θα ψάχνει, πάντα θα ψάχνεται. Πάντα θα φεύγει, αναζητώντας το καινούριο, το άγνωστο, το διαφορετικό.

Καμιά γυναίκα δε θα μπορούσε να μείνει για πολύ μαζί του. Είναι ένας άνθρωπος, χωρίς πατρίδα, ένας άγγελος που ξέπεσε στο ανθρώπινο είδος! Περπατά στο δρόμο και τραγουδά: "All you need is love", χαιρετά και χαμογελά στους άγνωστους περαστικούς, κοιτά τον ουρανό και τα μάτια του λάμπουν, λες και είναι έτοιμος να πετάξει... Καμιά γυναίκα δε θα μπορούσε να τον αντέξει. Καμιά! Να, τον ρώτησα τι έκανε σήμερα και μου απάντησε ότι έγινε "κατά δύο στίχους πλουσιότερος". Οι γυναίκες αγαπούν την ποίηση, αλλά περισσότερο αγαπούν την ασφάλεια.

Με πληγώνει, με πονάει αφάνταστα το ότι είναι μόνος, αλλά, όσο κι αν λυπάμαι, όσο κι αν πονάω, δεν μπορώ να κάνω κάτι για να τον βγάλω απ' τη μοναξιά του. Μοναχός του έχει κτίσει εκείνο το τείχος, μόνο ο ίδιος μπορεί να το γκρεμίσει.

Ω, πόσο θα ήθελα, - πόσο το εύχομαι - να φύγει μακριά! Να φύγει μακριά από μένα, χωρίς να τον διώξω. Να καταλάβει ότι δεν είμαι εγώ γι' αυτόν... Να καταλάβει ότι... Να καταλάβει ότι... Να καταλάβει τι; Ω, θεέ μου! Δε θέλω να φύγει. Πως θα άντεχα μετά τον εαυτό μου; Μ' αγαπά και τον αγαπώ... Πως θα μπορούσα ποτέ να πω στη μοναδική αληθινή ψυχή που γνώρισα: "Μη με αγαπάς, ξέχασέ με..."; Πως;

Τον αγαπώ πióτερο κι απ' τον ίδιο μου τον εαυτό, κι όμως δε θα μπορούσα να ζήσω μαζί του, να γίνω το άλλο του φτερό. Είναι πολύ καλός, κι αυτό δεν το αντέχω. Πιστεύει ότι με τη γαλήνη και την αγάπη, μπορεί να κατακτήσει τα πάντα, τους πάντες. Ζει στον ονειροκόσμο του, ενώ εγώ βιώνω τη σκληρή πραγματικότητα. Μια ζωή ξοδεύεται για όλους και τον καθένα, και δε δίνει μία, δεν τον νοιάζει αν οι κόποι του πάνε χαμένοι, αν οι άλλοι δεν αξίζουν αυτά που τους προσφέρει. Αξίζω εγώ τάχα την αγάπη του;

Πάντοτε ήμουν απαισιόδοξο άτομο, και έβλεπα τον κόσμο με χρώματα μελανά. Πάντοτε περίμενα να συμβεί το χειρότερο. Ίσως να 'φταιγαν όλ' αυτά που έζησα. Ίσως να 'φταίγε και το ότι δεν τον γνώρισα πιο νωρίς. Με το που εμφανίστηκε στη ζωή μου, όλα άρχισαν να αλλάζουν. Και η καθημερινότητά μου απέκτησε χρώμα, και τα βράδια μου γέμισαν με μουσικές και ποίηση. Αυτός και η τρελοπαρέα του ήρθαν σαν αεράκι δροσερό και αναζωογόνησαν τις αισθήσεις μου, τις ξύπνησαν.

Θαυμάζω του φίλους του. Θαυμάζω και κείνον. Ζουν την κάθε στιγμή, ρουφάν, όπως λένε, το χυμό απ' το δέντρο της ζωής. Η αγάπη είναι το λιμάνι, για τις ψυχές που παραδέρνουν στις ανταριασμένες θάλασσες της ύπαρξής τους, μου είπαν σήμερα. Ω, τους θαυμάζω τόσο πολύ! Και χαίρομαι που με δέχτηκαν με τόση αγάπη στην παρέα τους. Και λυπάμαι που δε θα μπορέσω ποτέ να γίνω σαν κι αυτούς: να κάνω τη ζωή ποίημα, τραγούδι, ζωγραφιά. Είναι για τα παιδιά αυτά που η γη εξακολουθεί να γυρίζει, που το όνειρο δε σβήστηκε απ' τα λεξικά όλου του κόσμου. "Ευτυχώς, που υπάρχουν κι οι τρελοί", είπε κάποιος. Ευτυχώς! Ευτυχώς, που υπάρχουν αυτοί οι τρελοί υπέροχοι μου φίλοι. Ευτυχώς, που χάρη σ' αυτούς ζωντανεύουν κάθε βράδυ η αγάπη, η φαντασία, το όραμα.

"Αχ, να αγκυροβολούσα απόψε μέσα σου", λέει η Έμιλι. Αχ, να μπορούσα Ν.! Αχ, να μπορούσα! Αλλά, όταν σε γνώρισα ήμουν ήδη δοσμένη. Κι ακόμη είμαι. Ό,τι δε μου 'δωσε ποτέ ο Μ., μου το 'δωσες εσύ. Και σε ευχαριστώ! Κι ας μισάς αυτή τη λέξη... σ' ευχαριστώ!

Θέλω να σ' αγκαλιάσω, να σε φιλήσω, να σου χαϊδέψω τα μαλλιά, να σε ευχαριστήσω που είσαι εκεί, να σε ευχαριστήσω που είσαι εσύ! Δε θα το κάνω όμως. Θα συνεχίσω ωστόσο να γεμίζω με τις σκέψεις μου ετούτο το τετράδιο, που ίσως να μη διαβάσεις ποτέ. Θα συνεχίσω έτσι να σ' ευχαριστώ, στα κρυφά. Χωρίς να το ξέρεις. Αν εσύ έχεις γίνει ο ακροατής της ψυχής μου, ετούτο δω το τετράδιο θα γίνει ο κρυφός εξομολογητής μου, κάποιος που δε θα πει ποτέ - εκτός κι αν το θελήσω η ίδια - τα ανείπωτα. Ω, είμαι το λουλούδι που σιγά το τρώει το κρυφό σαράκι.

Ν., μονάκριβέ μου ποιητή, ζωγράφε των ονείρων μου, λένε πως το χαρτί είναι άψυχο. Πόσο έξω πέφτουν! Αυτό το χαρτί είναι πιο ζωντανό από κάθε τι άλλο στον κόσμο. Αυτό το χαρτί έχει τη μυρωδιά μου, κουβαλάει τις σκέψεις μου, κρύβει την πανταχού παρούσα εικόνα σου, βλέπει το δάκρυ μου, νιώθει τον πόνο μου και τη χαρά μου. Αυτό το χαρτί είναι γιομάτο καρδιά. Είναι ο κόσμος όλος, κι ένα τίποτα. Άψυχο χαρτί, λένε οι άψυχοι άνθρωποι!

Δεν είναι περίεργο που σου μιλώ εδώ και λίγη ώρα - εδώ και λίγες αράδες -, στο πρώτο πρόσωπο; Λες και είσαι εδώ, ή μάλλον, λες και σου γράφω ένα γράμμα που δε θα στείλω ποτέ. Αλλά, αν αυτό ήταν γράμμα δε θα ήταν τόσο μεγάλο, δε θα ξεχείλιζε από χαρά και πόνο. Θα σου έγραφα απλά: Συνέχισε να φεύγεις, κυνήγα τις όνειρά σου, ανέβα στις κορυφές σου, μείνε εσύ!

Δίπλα μου, στο κρεβάτι είναι ξαπλωμένος ο Μ., ο πρώτος άντρας που με έκανε να νιώσω γυναίκα, που με έκανε γυναίκα. Αυτός είναι το σώμα, εσύ η ψυχή. Αυτός, εκπληρώνει τους πόθους μου. εσύ, με κάνεις να θέλω να ζήσω, να ονειρευτώ, να πετάξω...

Αν ήμασταν πνεύματα θα πετούσαμε μαζί στους ίδιους ουρανούς, θα ανακαλύπταμε τους δικούς μας παράδεισους, θα φτιάχναμε έναν κόσμο τόσο όμορφο, που μπροστά του τα χρώματα του ουράνιου τόξου θα ωχριούσαν. Αλλά, δεν είμαστε! Είμαστε φτιαγμένοι από ύλη. Εξαρτόμαστε από την ύλη. Γι' αυτό εμείς οι δυο δεν μπορούμε να είμαστε μαζί... Εσύ είσαι πιο πολύ πνεύμα παρά ύλη, εγώ το αντίθετο. Κι όσο κι αν τα αντίθετα έλκονται τελικά, ανατρέπονται.

Την ομορφιά που κλείνω μέσα μου κανείς ποτέ δε θα τη νιώσει. Ούτε κι εσύ. Θα μείνω με τον Μ., κι ας με πληγώνει. Κάπου μέσα μου νιώθω ότι χρειάζομαι αυτόν τον πόνο. Το ίδιο ποτήρι μου κερνά την πίκρα και την ηδονή.

Όταν οι ηδονές χαθούν και κρυώσει το αίμα
- που τα χρόνια μας φεύγουν σαν κάποιο πουλί -
η πιο λατρευτή ανάμνηση θα 'ναι η τελευταία
το πιο γλυκό μνημείο μας στη γη
το πρώτο της αγάπης φιλή.

Μπάιρον

Ακόμη μια μέρα φτάνει στο τέλος της. Για μια ακόμη φορά βρίσκομαι εδώ μαζί σου, για να μοιραστούμε τη μοναξιά κι ετούτης της νύχτας. Στο νεκροταφείο επικρατεί μια περίεργη σιωπή, αλλά από μακριά εξακολουθούν να φτάνουν στ' αυτιά μου οι ήχοι της πόλης. Το αυγουστιάτικο αεράκι είναι λίγο θερμό, αλλά όσο πάει και δροσίζει. Ο ήλιος μας αποχαιρετά για μια ακόμη φορά με το ροδοκόκκινο χαμόγελό του. Τα χλωμά φώτα της πόλης σιγά σιγά ανάβουν... Πάρτε το φως! Με τυραννεί. μου αρνιέται την ψυχή μου.

Ελένη μου, κάθομαι εδώ, πάνω από τον τάφο σου, και σκέφτομαι πως ο κόσμος όλος, αρχίζει και τελειώνει σ' αυτό το σημείο. Αν έπρεπε να γυρίσω τον κόσμο όλο, το μόνο που θα χρειαζόταν να κάνω, θα 'ταν να περπατήσω γύρω από τούτο δω το χώμα που σε σκεπάζει, και να καθίσω ξανά στην ίδια θέση.

Κλείνω τα μάτια. Ο νοητός κόσμος σκοτεινιάζει, μα μέσα απ' το σκοτάδι αρχίζει να ξεπροβάλλει φωτεινή η μορφή σου. Χαμογελάς, κι ο αέρας γύρω μου αλλάζει μυρωδιά, παίρνει τη μυρωδιά τη δική σου. Τα λιγοστά πουλιά τα ακούγω να τραγουδούν με τη δικιά σου φωνή. Νιώθω μια ζεστή ανάσα στο σβέρκο μου, ανοίγω τα μάτια, και όλα χάνονται. Ω, ως τότε καλή μου θα στοιχειώνεις τη ζωή, την ψυχή και τα όνειρά μου;

Πόσο λίγο σε ήξερα και πόσο πολύ! Διάβαζα το βλέμμα σου, αφουγκραζόμουν τις σιωπές σου, μάντευα τις σκέψεις σου, έλεγα εκείνα που εσύ ήθελες να πεις. Σε ήξερα Ελένη, καλύτερα κι απ' τον ίδιο μου τον εαυτό. Σε καταλάβαινα. Καταλάβαινα γιατί επέμενες να μένεις με τον Μ., κι ως μην το έδειχνα. Ήξερα πως θα ήταν αδύνατο κάποτε εμείς οι δυο να ζήσουμε μαζί. Σε ήξερα πολύ, και σε ήξερα λίγο, μια και δεν περίμενα ότι κάποια δόλια μέρα θα αποφάσιζες να βάλεις τέρμα στη ζωή σου. "Η αυτοκτονία είναι λύση για τους δειλούς", έλεγες, κι εγώ σε πίστευα...

Ο κόσμος είναι ένα μεγάλο μυστήριο και δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιος, που μπορεί στ' αλήθεια να το καταλάβει. Ποιος μπορεί να καταλάβει πως αλλάζει η ζωή απ' τη μια στιγμή στην άλλη; πως τίποτα σ' αυτό τον κόσμο δεν είναι δεδομένο; πως τα παιχνίδια της τύχης πολύ πιθανόν να φέρουν αναπάντεχα και τρομακτικά αποτελέσματα; πως το αύριο μπορεί να μην ξημερώσει ποτέ;

Τώρα, νησάκι ερημικό, στις μοναξιάς σου τους τόπους τριγυρίζω, με τη θλίψη της δύσης να με συντροφεύει.

Δε θα μπορούσα ποτέ να φανταστώ ότι επιστρέφοντας από το τελευταίο ταξίδι μου, δε θα ήσουν πια εδώ, και πως μαζί με σένα θα χάνονταν και όλοι μου οι φίλοι. Τώρα έχω μείνει χωρίς πατρίδα. Γιατί πατρίδα, θρησκεία και οικογένειά μου, ήσουν αγάπη μου εσύ. Σε σένα ήθελα πάντα να επιστρέφω.

Εγώ είμαι ο ηθικός αυτουργός, γι' αυτό που συνέβηκε. Εγώ σε παρέσυρα στη δίνη της τρέλας μου. Εγώ όπλισα το χέρι του Μ. με το φονικό όπλο της ζήλειας. Εγώ σε πότισα εκείνο το φαρμάκι, που σε έστειλε στη χώρα του ανείπωτου. Εγώ φταίω για όλα... Εγώ...

Δεν μπορείς να φανταστείς τον πόνο τού να ζεις καθημερινά μ' ένα μαχαίρι στην καρδιά, το οποίο δε σε σκοτώνει. Τον πόνο τού να το στρίβεις μ' όλη σου τη δύναμη, να το σπρώχνεις πιο βαθιά, και να μην πεθαίνεις. Είναι αφόρητο το να ζεις στον τάφο της ζωής.

Ποτέ πριν δεν πόνεσα τόσο. Ποτέ πριν δεν είχα τόση θέληση για να σηκωθώ ξανά απ' την άβυσσο που έχω πέσει, να σταθώ γερά στα πόδια μου, και να ακολουθήσω το μοναχικό μου μονοπάτι προς το τίποτα και το πουθενά.

Κοιτάω τ' αστέρια, που το ένα μετά το άλλο, ξεπροβάλλουν δειλά στο μοναχικό ουρανό. Αν - όπως λένε - εμφανίζεται ένα αστέρι κάθε φορά που ένα παιδί γεννιέται στη γη, τότε στ' αλήθεια αναρωτιέμαι, ποιο ήταν το λαμπερό αστέρι που έσβησε, μόλις εσύ έφυγες. Μα, να! Διάλεξα στον ουρανό τα πιο λαμπρά αστέρια, για να σκορπίσουνε για σε το φως τους το θλιμμένο.

Σήμερα το πρωί, μόλις παραδόθηκα στον ύπνο, επισκέφθηκες και πάλι τα όνειρά μου. Σε είδα να μου χαμογελάς, ενώ πίσω σου υπήρχε ένα φόντο λευκό, το άπειρο. Ξάφνου, πρόσεξα να ξεπροβάλλει μέσα απ' το πρόσωπό σου ένα άλλο πρόσωπο. Ήταν το πρόσωπο ενός κοριτσιού στην ίδια περίπου ηλικία με σένα, το οποίο όμως δεν ξανάδα ποτέ στη ζωή μου. Της χαμογέλασες, χαμογέλασες και σε μένα, και εξαφανίστηκες. Την πήρα απ' το χέρι και βαδίσαμε μαζί προς το άγνωστο... Τι να σημαίνει, άραγε, τ' όνειρο ετούτο;

Εσβήναν τα χρυσάνθεμα σαν πόθοι
στον κήπο όταν ήρθες. Εγγελούσες
γαλήνια, σα λευκό χαμολουλούδι.
Αμίλητος,, τη μέσα μου μαυρίλα
την έκανα γλυκύτατο τραγούδι
κι απάνω σου το λέγανε τα φύλλα.

Κώστας Καρυωτάκης

Καθώς το σκοτάδι γίνεται όλο και πιο βαθύ. Καθώς τα αστέρια κάνουν όλο και πιο έντονη την παρουσία τους στο υφαντό του ουρανού. Καθώς την ψυχή μου σκεπάζει το βαρύ σεντόνι της μοναξιάς... Καθώς συμβαίνουν όλ' αυτά, η σκέψη μου ταξιδεύει και πάλι στα παλιά, σε κείνα τα λίγα, μα τα τόσο ξεχωριστά που ζήσαμε μαζί. Ίσως ν' ακούγεται παράξενο, αλλά μόνο χαρούμενες αναμνήσεις έχω από σένα.

Ήταν μια ζεστή βραδιά του Αυγούστου, να, σαν και τούτη, που σε γνώρισα. Σ' εκείνο το πανάθλιο πάρτι. Θυμάμαι, πήγα εκεί επειδή κάποιος φίλος έπαιζε μουσική, κι εσύ επειδή σε πήγε ο Μ., "η ευλογία κι η κατάρρα" σου, όπως μου έλεγες μετά.

Περπατούσα μονάχος στον κήπο, μακριά απ' τα φώτα και τις μουσικές, μακριά απ' τα ψέματα και τις ανείπωτες αλήθειες, όταν σε είδα. Καθόσουνα στο χορτάρι, κάπνιζες. Δίπλα σου ένα ποτήρι βότκα, και λίγο πιο πέρα ένα γατάκι που σε κοιτούσε παραξενεμένο. Σε πλησίασα. Διέκρινα σταγόνες από δάκρυα να φωσφορίζουν στις άκρες των ματιών σου. Των ματιών, που κοιτούσαν αόριστα προς το πουθενά, των ματιών που κοιτούσαν αλλά, δεν έβλεπαν. Άκουσες τα βήματά μου, γύρισες το κεφάλι προς το μέρος μου, σκούπισες τα δάκρυα με μια αδιάφορη κίνηση και με κοίταξες βαθιά μες στα μάτια. Δεν ξέρω τι είδες εκεί μέσα. Ίσως την έκπληξη, ίσως και τη μοναξιά, αλλά μου είπες να καθίσω. Βρέθηκα δίπλα σου, και μύρισα το άρωμα των μαλλιών σου, που ήταν πλούσια, μαύρα, μακριά, αφημένα στην πνοή του ανέμου...

Εκείνη τη νύχτα μιλήσαμε πολύ. Άνοιξες το βιβλίο της ζωής σου σ' έναν άγνωστο,μίλησες σε κάποιον που δεν ήξερες καθόλου, για όλα όσα σου συνέβηκαν, για όλα όσα σου συμβαίνουν. Δε θα ξεχάσω ποτέ το θλιμμένο σου βλέμμα, το ραγισμένο ήχο της φωνής σου, το ξέσπασμά σου, το ποτάμι από δάκρυα που έχυσες στο μαύρο μου πουκάμισο - που από τότε φέρει το άρωμά σου.

Αυτό το σκηνικό θα επαναλαμβανόταν πολλές φορές στο μέλλον. Απλά, θα άλλαζε το περιβάλλον. Θα δάκρυζες στην αγκαλιά μου για άλλους λόγους, κι όχι γιατί ο Μ. έφυγε και σ' άφησε μονάχη όπως εκείνο το βράδυ. Έτσι κι αλλιώς μόνη ήσουν, κι ας ήταν εκεί.

Θα θυμάμαι για πάντα εκείνη τη νυχτιά, σαν την πιο ευτυχισμένη της ζωής μου, επειδή γνώρισα εσένα, και μαζί ένα κόσμο πονεμένο, παράξενα μαγικό, απόμακρο, βουτηγμένο στο βούρκο της καθημερινής μοναξιάς και των μικρών θανάτων.

Αρχικά δεν είχαμε τίποτα κοινό, και ρωτούσα και ξαναρωτούσα τον εαυτό μου, πως έγινε και συνδέθηκα μαζί σου τόσο πολύ, τόσο νωρίς. Ίσως να 'ταν οι συνθήκες κάτω απ' τις οποίες σε γνώρισα. Ίσως και να χρειαζόμουν κάποιαν σαν και σένα, κι εσύ να χρειαζόσουν κάποιον σαν και μένα.

Δεν ήταν στ' αλήθεια η πρώτη φορά που κάποια άγνωστη σε μένα γυναίκα, μού μιλούσε για τα πιο κρυφά της καρδιάς της μυστικά, αλλά με σένα ήταν διαφορετικά. Υπήρχε κάτι το ρομαντικό σε κείνο το συναπάντημα. Κάποιου είδους μαγεία. Καθόμασταν κάτω από ένα καθάριο ουρανό, που κολυμπούσε μέσα σε μια πλατιά αστροθάλασσα. το φως από ένα μεγάλο αδιάκριτο φεγγάρι μας χάιδευε τα πρόσωπα, καθώς περνούσε τρυφερά μέσα απ' τα κλαδιά των δέντρων. έκλαιγες μες στην αγκαλιά μου. σκούπιζα τα δάκρυά σου. άκουγα την ανάσα σου. σε παρηγορούσα σιωπηλά. Μια μαγική ώρα, απ' τις καλύτερες που έζησε ποτέ άνθρωπος, ήταν η γνωριμία μας.

Μετά από εκείνη τη βραδιά, ευτυχώς δε χαθήκαμε. Αντίθετα, γίναμε φιλαράκια, τα πιο καλά φιλαράκια. Μιλούσαμε καθημερινά στο τηλέφωνο, συχνά πυκνά συναντιόμασταν, ακόμη και γράμματα σου έστελνα. Τότε δεν ήμουν ερωτευμένος μαζί σου. Τότε δεν περίμενα ότι θα μπορούσα να σ' ερωτευτώ. Ήσουν με κάποιον άλλο, κι αν σε ερωτευόμουν - έλεγα στον άθλιο εαυτό μου -, θα ενεργούσα αντίθετα από τα πιστεύω μου... Λες και θα μπορούσα να βάλω χαλινάρι στην καρδιά μου και να της πω: "Μην ερωτεύεσαι. Μην αγαπάς!".

Βίωσα πολλούς μικρούς θανάτους μέχρι να ομολογήσω σε μένα, σε σένα και στα φιλαράκια μου, ότι ήμουν ερωτευμένος μαζί σου και ότι σ' αγαπούσα, με μια αγάπη πέρα απ' την αγάπη, όπως δεν αγάπησε ποτέ κανείς άλλος, εκτός από κάποιους κυνηγούς του όνειρου και της ουτοπίας. Ναι, τόσο πολύ σ' αγάπησα. σαν του ήλιου την ανατολή, και σαν την πνοή του ανέμου, σαν τ' αστέρια, το φεγγάρι και τη θάλασσα, σαν το τραγούδι των γλάρων, σαν κάθε τι το όμορφο που μας περιβάλλει! Είχες γίνει η ψυχή μου. Ακόμη είσαι η ψυχή μου...

(Ο άνθρωπος) δακρύζει για την
κάθε ψυχή που πεθαίνει, και
δακρύζει για την κάθε ψυχή μάταια.

Όσκαρ Ουάιλντ

Οι ώρες, οι μέρες και οι νύχτες, περνούν πολύ γρήγορα εδώ. Τις παρασύρει στο μηδέν και το άπειρον το ποτάμι του χρόνου, που στο πέρασμά του δεν αφήνει τίποτα όρθιο, παρά μόνο κάποιες αναμνήσεις. Με τις αναμνήσεις ζούμε, με τις αναμνήσεις πεθαίνουμε, μια ανάμνηση κι εμείς, που κάποτε θα σβήσει και θα χαθεί.

Κάθομαι εδώ και μιλώ στην ψυχή σου Ελένη, όχι τόσο για να μ'ακούσεις εσύ, όσο για να μ'ακούσουν κάποιες άλλες ψυχές, για να γίνουν αυτές οι σιωπηλοί εξομολογητές και παρηγορητές μου.

Σαν ένας γάμος του ουρανού και της κόλασης είναι οι στιγμές που ζω εδώ, όπως θα έλεγε και ο Ουίλιαμ. Ουρανός εσύ, κόλαση η απουσία σου.

Κάθε φορά που κλείνω τα μάτια η από μέσα μου όραση αντικρίζει και πάλι το πρόσφατο παρελθόν... Την τρελοπαρέα μας... Εσένα και το θλιμμένο σου χαμόγελο... Μια φωτιά να φωτίζει τα βράχια, να ζεσταίνει τη νύχτα, σε κάποια μυστική παραλία... Όχι, δεν πήραμε τη ζωή μας λάθος - απλά, αυτή δε μας ανέχτηκε. Εσάς, σας έδωσε απ' τα λημέρια της. Εμένα με καταδίκασε να ακολουθώ τ' αχνάρια σας.

Μες στη σιγαλιά της νύχτας, που με το μαύρο πέπλο της σκεπάζει τον κόσμο ετούτο και φωτίζει τις ψυχές, όλα όσα ζήσαμε, όλα όσα κάναμε, επιστρέφουν το ένα μετά το άλλο στα μάτια της σκέψης μου.

Τα μάτια της ύλης υγραίνονται από το αλμυρό δάκρυ, αλλά τα από μέσα λάμπουν από χαρά επειδή σε βλέπουν. Εξακολουθείς να ζεις μέσα μου. Κι όσο κτυπά ετούτη δω η καρδιά, η εικόνα σου δε θα χαθεί απ' τον κόσμο. Θα συνεχίσει να δίνει την άνιση μάχη με τη ζωή και το θάνατο, θα εξακολουθήσει να λυπάται και να χαίρεται, ν' αγαπά και να πονά. Μέσα μου υπάρχουν δυο ψυχές... Αυτό μπορούν να το καταλάβουν μόνο όσοι αγάπησαν και πόνεσαν πολύ.

Ελένη μου, πως θα 'ταν αν υπήρχε ένας κόσμος ιδανικός; ένας κόσμος γιομάτος αγάπη, ανθρωπιά, ειρήνη! Πως θα 'ταν αν υπήρχε η χώρα της ουτοπίας; Ίσως να 'ταν... πληκτικά, αλλά θα ένιωθα ευτυχισμένος επειδή θα ήμουνα μαζί σου, κι έτσι θα είχα δυο φτερά για να με ανυψώνουν και να με ταξιδεύουν... Φτερά, πτήση, κορυφή... Μου έχουν γίνει έμμονες ιδέες!

Κάποτε, θυμάμαι, με ρώτησες τι είναι η γυναίκα! Κι εγώ σου απάντησα: "Πηγή είναι η γυναίκα. κι οι άντρες πίνουν απ' αυτήν και ξεδιψάνε τους πόθους τους. Κι ακόμη, μια αιώνια μητέρα. Η θεός των μεγάλων συναισθημάτων. Η ιέρεια της αγάπης!" Όλ' αυτά είν' η γυναίκα. Καθώς και σύντροφος και αδελφή, φως και σκιά, χαμόγελο και δάκρυ. Η γυναίκα που αγαπάς!

Τώρα έμεινα ορφανός από αγάπη, κι οι πόθοι μου στέρεψαν, είμαι στο σκοτάδι... αλλά, είμαι σίγουρος πως το χαμόγελο και το φως θα επιστρέψουν και πάλι στη ζωή μου, ότι θα βρω κάποια άλλη ψυχούλα για να με συντροφέψει. Έτσι είμαι φτιαγμένος... σαν ένα καράβι που ταξιδεύει

γαλήνιο μέσα από φουρτουνιασμένες θάλασσες, παλεύει με τα κύματα, ταρακουνιέται, σταματά για λίγο, και μετά συνεχίζει. Αν δε συνέχιζα δε θα ήμουν πιστός σε μένα, δε θα ήμουν πιστός σε σένα...

Θα κρατήσει για πολύ θαρρώ, αυτή η εξομολόγηση Ελένη, αυτή η σιωπηλή συζήτηση με την ψυχή σου. Θα περάσω πολλά ακόμη βράδια εδώ μαζί με σένα και τις άλλες ψυχές, που ακούνε αυτό τον πικρόγλυκο μονόλογο, ετούτη τη σπαρακτική κραυγή που μου ξεσκίζει τα σωθικά και μ' ανακουφίζει. Όλα... όλα όσα έχουν μείνει μεταξύ μας ανείπωτα, όλα θα σ' τα πω, τώρα που εσύ κοιτάς κάποιους άλλους ουρανούς. Θα αδειάσω την ψυχή μου στη δική σου. Ξέρω ότι μ' ακούς. Το νιώθω! Όλες οι ψυχές ακούνε... οι αγνές ψυχές, που αγάπησαν με άδολη αγάπη κι αγαπήθηκαν, οι ψυχές που δεν αγάπησαν, κι εκείνες που αγάπησαν, αλλά δεν αγαπήθηκαν. Όλες ακούνε, όλες δακρύζουν, όλες χαμογελούν.

Σαν άσχημο όνειρο μοιάζει τώρα η ζωή μου, Ελένη. Μα, που και που μες απ' το σκοτάδι ξεπηδάει το φως... Μέσα απ' τα κλειστά μου βλέφαρα βλέπω μια συντροφιά, να κάθεται στην κορυφή ενός βουνού και να κοιτά εκστατικά, το πιο όμορφο στον κόσμο ηλιοβασίλεμα. Μόνο ένας όμως απ' αυτούς έχει σάρκα και οστά. Οι υπόλοιποι είναι λευκοί, διάφανοι, με τη γαλήνη ζωγραφισμένη στα πρόσωπά τους. Ο ήλιος συνεχίζει να κατεβαίνει αφήνοντας πίσω του, χρώματα μαγικά. Οι διάφανοι άνθρωποι τα κλέβουν και φτιάχνουν ξανά τον ονειρόκοσμο απ' την αρχή. Τους κοιτώ μαγεμένος, μα, ξάφνου ... ανοίγω τα μάτια. Γύρω, το σκοτάδι, οι τάφοι και κάποιες ψυχές που ψιθυρίζουν!

Ένα κρίμα που θα μένει για
πάντα ανείπωτο κρύβεται
στην καρδιά της αγάπης

Ουίλιαμ Γέιτς

Θέλω να ζήσω όσο περισσότερο μπορώ για να συνεχίσεις να ζεις κι εσύ μέσα μου! Λένε πως το ποτάμι του χρόνου σβήνει τα πάντα. Λάθος κάνουνε. δε σβήνει τίποτα. Απλά μας κάνει να συμβιβάζομαστε με κάποια πράγματα, απαλύνει τον πόνο. Το μυαλό που και που ξεχνάει, αλλά η καρδιά πάντα θυμάται. κι αυτή ζει περισσότερο απ' το νου.

Έζησα για πολύ μόνος, ανάμεσα στις σκιές των ανθρώπων. Όταν σε γνώρισα απέκτησα και πάλι σάρκα και οστά, και μαζί μ' αυτά τον πόθο. "Πως είναι δυνατόν ν' αγαπάς με τέτοιο πάθος μια γυναίκα, που δεν πρόκειται να γίνει ποτέ δικιά σου;", ρωτούσα και ξαναρωτούσα τον εαυτό μου, αλλά απάντηση δεν έπαιρνα. Ήξερα ότι το παιχνίδι εκείνο της αγάπης ήταν χαμένο, αλλά η λάμψη δεν έφευγε απ' τα μάτια μου, μια και όλα είναι ωραία. όλα είναι αγάπη κι αγάπης πόθος τα ξεφυλλάει.

Προσπάθησα... Προσπάθησα πολύ να σε ξεχάσω, να χαθώ απ' τη ζωή σου, να γίνω μια ανάμνηση. Αλλά, δεν τα κατάφερα. Κι ο πόνος ήταν μεγάλος. Κι οι νύχτες ατέλειωτες. Ήθελα να σε αποβάλω απ' την ψυχολογία μου, να βάλω λουκέτο στα αισθήματά μου, να σε δω σα μια απλή φίλη, να πω: "Καλό το όνειρο αλλά υπάρχει κι η ζωή". Άνιση ήταν η μάχη, κι έχασα. Αλλά, δε μετανιώνω. Ποτέ. Για τίποτα!

Ξέρεις τι εκτίμησα πάνω απ' όλα σε σένα Ελένη μου; την ειλικρίνειά σου! Δε μου έδωσες ποτέ ελπίδες. Δε με άφησες στην αναμονή. Δε με παραμύθιασες. Ήξερες ότι σ' αγαπούσα και μου 'λεγες να βρω κάποιαν άλλη, να μη σε περιμένω. Δε μου έδωσες καμιά υπόσχεση. Δεν περίμενα τίποτα από σένα.

Έρχονται στη σκέψη οι γυναίκες που αγάπησα προτού σε γνωρίσω. Ήταν όλες τους διαφορετικές όψεις του ίδιου νομίσματος: δίναν σωρό τις υποσχέσεις, ορκίζονταν αιώνια αγάπη, μου χαίδευαν τ' αυτιά και τις αισθήσεις με λόγια τρυφερά. Οι φωνές τους ακούγονταν τόσο γλυκά μαυλιστικές, τα λόγια τους μ' απογείωναν, τα γράμματά τους με γέμιζαν χαρά. Κολυμπούσα στη μαγεμένη θάλασσα της ευτυχίας. Αλλά, στο τέλος, η μια μετά την άλλη μ' εγκατέλειπαν. Τους έδειχνα αγάπη, στοργή, τρυφερότητα. ποτέ δεν ήμουνα σκληρός μαζί τους. Αλλά, όλες τους φοβόντουσαν την πολλή αγάπη, τις τρόμαζε. Δεν άντεχαν κι όλη εκείνη την ανασφάλεια. Ήθελαν να ζήσουν το όνειρο, αλλά ακόμη και κείνο επιθυμούσαν να το κρατήσουν μέσα σε κάποια όρια. Ήθελαν να πετάξουν, αλλά με ψεύτικα φτερά. Ένιωθαν ότι μ' αγαπούσαν, μέχρι που αντιλαμβάνονταν ότι δεν αγαπούσαν εμένα αλλά, αυτό που αντιπροσώπευα...

Πάντα δινόμουνα, χαριζόμουνα και δεν περίμενα ποτέ αντάλλαγμα. Ζούσα την κάθε στιγμή, αλλά πάντα έμενα μόνος. Ακόμη και κείνος που φάνταζε κάποτε στα μάτια μου σαν ο τέλειος έρωτας, στο τέλος γίνονταν μαχαίρι και με μάτωνε. Μόνο εσύ... Μονάχα εσύ, δε με πλήγωσες ποτέ αγάπη μου... εσύ, και κάποια άλλη...

Ακούς ψυχούλα μου; Θα σου πω το πιο εφτασφράγιστό μου μυστικό. Κάτι που δε γνώριζε κανείς απ' τη συντροφιά μας, εκτός από... Πριν σε γνωρίσω, το πιο σημαντικό άτομο στη ζωή μου ήταν η Μαρία. Ναι, το πιο πλατύ χαμόγελο, το βαθυστόχαστο βλέμμα της παρέας μας. Ήμασταν μαζί για ένα σχεδόν χρόνο και χωρίσαμε πολύ φιλικά. Μάλλον, δε χωρίσαμε. απλά, αφήσαμε ο ένας τον άλλο ν' ακολουθήσει το μονοπάτι του. Ποτέ δεν υψώσαμε τη φωνή ο ένας στον άλλο, ποτέ δεν καυγαδίσαμε όσο καιρό ήμασταν μαζί. Θα μπορούσαμε να ζήσουμε μαζί για πάντα, αλλά όχι σα ζευγάρι, παρά σαν αδελφές ψυχές, που: η μια διαβάζει την άλλη, η μια νιώθει την άλλη, η μια συμπαραστέκεται στην άλλη.

Η θλιμμένη ποιήτρια, το "ονειρόπλασμα" όπως την αποκαλούσες, μού ζήτησε να δώσουμε όρκο σιωπής, να μη μιλήσουμε ποτέ, σε κανέναν γι' αυτά που ζήσαμε μαζί. Συμφώνησα. Κι από τότε κράτησα το μυστικό ετούτο κρυμμένο, στης ψυχής μου τα βάθη. Κι αυτό ήταν το μοναδικό πράγμα, που δε σου είπα για τη ζωή μου. Αλλά, τώρα πια η Μαρία έφυγε! Έφυγες κι εσύ! Και τα μυστικά μπορούν να φανερωθούν, για να τα μάθουν οι ψυχές, ο αγέρας και τα νυχτοπούλια...

Η σκέψη μου ταξιδεύει και πάλι πίσω στο χρόνο: μια βραδιά του χειμώνα, στο "κουτούκι της Μαρίας", όπως αποκαλούσαμε το σπίτι της. Μας βλέπω... διαβάζουμε ποίηση, καπνίζουμε, πίνουμε, το φιλοσοφούμε... Ω, πόσο μου λείπουν εκείνες οι ξεχωριστές στιγμές που ζήσαμε! Πόσο μου λείπουν αυτοί! Πόσο μου λείπεις εσύ!...

... Μα, εκείνο το βράδυ, το μυστικό που κρύβαμε με τη Μαρία, λίγο έλειψε να φανερωθεί. Καθόμασταν όλοι σ' ένα κύκλο στο χαλί - ο κύκλος των χαμένων ποιητών! τραγικό - και απαγγέλλαμε, ο ένας μετά τον άλλο κάποια ποιήματα. Ο Κώστας, η Έμιλι, ο Ουίλιαμ μας είπαν τα δικά τους, εκείνα που έγραψαν οι ίδιοι. Εμείς, απαγγείλαμε κάποια αγαπημένα μας, αφού δεν είχαμε γράψει τίποτα. Όταν έφθασε η σειρά της Μαρίας, έβγαλε ατάραχη - όπως πάντα - ένα καλά διπλωμένο χαρτί απ' την τσέπη της, κι άρχισε να διαβάζει: "Δεν τραγουδώ παρά γιατί μ' αγάπησες στα περασμένα χρόνια. Και σε ήλιο, σε καλοκαιριού προμάντεμα, και σε βροχή, σε χιόνια, δεν τραγουδώ παρά γιατί μ' αγάπησες...". Την ακούγαμε, θυμάμαι, σα μαγεμένοι. Η βραχνάδα της φωνής της μάς ταξίδευε, γέμιζε ολόκληρη την ύπαρξή μας...

Σαν τέλειωσε την απαγγελία παραμείναμε όλοι σιωπηλοί να την κοιτάμε. Κι εκείνη, σήκωσε το βλέμμα απ' το χαρτί και με κοίταξε βαθιά μες στα μάτια. Κατάλαβα! Αλλά, αυτό δεν πέρασε απαρατήρητο από σένα. Με ρώτησες μετά τι σήμαινε εκείνο το βλέμμα. "Τίποτα", απάντησα. Κι ήταν η μοναδική φορά που σου είπα ψέματα.

Πήρε να γλυκοχαράζει. Ο ήλιος και πάλι θα χαρίσει γενναιόδωρα το φως και τη ζεστασιά του σε άλλη μια μέρα. Οι άνθρωποι θα ζήσουν και πάλι ό,τι έζησαν χθες, θα κάνουν τα ίδια πράγματα, τα ίδια λάθη, θα αγωνιστούν για ένα καλύτερο αύριο - που θα 'ναι αντίγραφο του σήμερα, και, μετά από πολλά χρόνια συνεχών επαναλήψεων, θα πάρουν όλοι την ίδια παλιά καλή ανταμοιβή: δυο μέτρα γη, τη ψευδαίσθηση ότι έζησαν, το τίποτα!

Φεύγω ψυχούλα μου, φεύγω...

Η ζωή μας δίδαξε ότι η αγάπη
δε συνίσταται στο να κοιτάμε
ο ένας τον άλλο, αλλά στο να
κοιτάμε προς την ίδια κατεύθυνση.

Αντουάν ντε Σαντ-Εξιπερί

Ο Ν. με τη Μαρία! Δε θα μπορούσα ποτέ να φανταστώ μαζί αυτούς τους δυο. Κι όμως, κάτι φαίνεται να συμβαίνει ανάμεσά τους. Το διάβασα απόψε στα φλογισμένα τους βλέμματα, όταν η Μαρία τέλειωσε την απαγγελία του ποιήματός της. Αλλά, η Μαρία είναι με τον Κώστα από τότε που τη γνώρισα. Λες να υπήρξε κάτι ανάμεσα σ' αυτήν και το Ν. στο παρελθόν; Κι αν υπήρξε, γιατί δε μίλησαν ποτέ γι' αυτό;

Πάντως, κακά τα ψέματα, οι δυο τους ταιριάζουν. Είναι αέρινα πλάσματα. Δεν μπορούν να μένουν αδρανείς, θέλουν να ψάχνουν συνέχεια για να βρουν το καινούριο, να μάθουν νέα κόλπα - όπως λένε -, νέα πράγματα. Είναι άτομα που δε θα ανακαλύψουν ποτέ τη γαλήνη, που δε θα στεριώσουν ποτέ, πουθενά...

Αλλά, ίσως αυτά που τους ενώνουν, να είναι και τα ίδια που τους χωρίζουν. Όταν όλα φαντάζουν τέλεια, τότε κάτι δεν πάει καλά. Κι αυτοί το ξέρουν. Είναι μεγάλες ψυχές. Ο ένας έκανε την αγάπη του τραγούδι, κι ο άλλος τρόπο ζωής!

Όταν τους βλέπω μαζί, σκέφτομαι ότι θα μπορούσαν να φτιάξουν ίσως το τέλειο ζευγάρι, και κάπου... ζηλεύω! Ζηλεύω την ευτυχία, που δεν έχουν κατακτήσει! Ζηλεύω τον έρωτα που δεν έζησαν! Ή μήπως τον έζησαν;

Πως μπορεί να ζηλεύει κάποιος με τον τρόπο που ζηλεύω εγώ; Να ζηλεύει, επειδή ο άνθρωπος που την αγαπά, θα μπορούσε να γίνει ευτυχισμένος με κάποιαν άλλη! Γιατί, αλήθεια, δεν ανταποκρίνομαι στην αγάπη, στον έρωτά του; Η ψυχή μου και η αγάπη γεννήθηκαν την ίδια μέρα. Αυτό το νιώθω μέσα μου. Κι όμως δεν πιστεύω ότι θα υπάρξει μέρα που θα μου αποδείξει ότι αγαπώ αληθινά.

Ο Ν. ξυπνά μέσα μου τις ενοχές. τις ενοχές, επειδή δε θα μπορούσα ποτέ να αγαπήσω, όπως εκείνος αγαπά. επειδή, δεν έχω το λευκό σεντόνι που έχει στην ψυχή. επειδή, δεν είμαι μια γυναίκα των έντονων συναισθημάτων, αντάξιά του! Λάθος άτομο ερωτεύτηκε! Λάθος άτομο. Εγώ είμαι, το λάθος πάθος του. Στη ζωή του δε θα μπορούσα να 'μαι τίποτ' άλλο παρά μια σκιά. Πως θα μπορούσα να γεμίσω ποτέ, την καρδιά του ποιητή; του ονειροπόλου;

Η υπερβολική αγάπη τρώμαζε ανέκαθεν τη γυναίκα. Μόνο οι αληθινά γενναίες καρδιές πέφτουν με τα μούτρα στη ζεστασιά της φλόγας της, στη φωτιά της, κι ας γνωρίζουν ότι υπάρχει ο κίνδυνος κάποια μέρα να καούν από αυτή. Μόνο η Μαρία, η Έμιλι, η Άννα... Μονάχα αυτές οι γυναίκες, απ' όλες όσες ξέρω δίνονται μ' όλη τους την ψυχή, ολοκληρωτικά στην αγάπη. Ίσως να κήκαν πολλές φορές, αλλά δε μετανιώνουν για τίποτα. Τουλάχιστον, έτσι θέλω να πιστεύω!

...Η Μαρία ζει τον αδιέξοδο έρωτά της με τον Κώστα. Έναν καταδικασμένο σε αποτυχία έρωτα, κι όμως το ζει με ορμή, με πάθος. Εκείνη, είναι φευγάτη, αισιόδοξη, ονειροπόλα... Εκείνος, απαισιόδοξος, κλεισμένος στον εαυτό του, με τη θλίψη να πλανάται μόνιμα στο πρόσωπό του. Παρ' όλ' αυτά, είναι μαζί, και συνυπάρχουν αρμονικά, σα δύο αντίθετα στοιχεία της φύσης που έλκονται το ένα απ' το άλλο.

...Η Έμιλι κι ο Ουίλιαμ! Ονειροδοσμένοι ποιητές. Κάνουν τη ζωή τους στίχο, και την τραγουδούν σε μας, στον άνεμο, στις θάλασσες, στα πουλιά και στις ψυχές. "Μάταιοι οι άνεμοι για μια αγκυροβολημένη καρδιά", μας είπε πριν από λίγο η Έμιλι. Κι ακόμη: "Ο αποχωρισμός είναι το μόνο που ξέρουμε απ' τον παράδεισο, και το μόνο που χρειαζόμαστε απ' την κόλαση". Ω, τι θέση έχω εγώ ανάμεσά τους!

...Κι η Άννα! Η Άννα! Η γλυκιά μου αδελφούλα! Ένας, αληθινά, έκπτωτος άγγελος. Πόσες φορές πληγώθηκε! Πόσες φορές έπαιξε κι έχασε! Άγγιξε τη φλόγα και κάηκε! Έπεσε και σηκώθηκε! Η Άννα είναι ο Ν. στη θηλυκή του εκδοχή. Αν συναντιόντουσαν ποτέ είμαι σίγουρη πως θα ερωτεύονταν τρελά, παθιασμένα. Αν... Δεν το σκέφτηκα ποτέ πριν, αλλά, ίσως η Άννα να είναι αυτή που στ' αλήθεια χρειάζεται ο Ν., η ψυχή της ψυχής μου. Είναι κι οι δυο τους των άκρων: αγαπούν πολύ, πονούν πολύ, χαμογελούν πολύ, εκτοξεύονται στους εφτά ουρανούς και πέφτουν στην άβυσσο, και πάντα λένε "κάθε φέτος και καλύτερα". Μόλις τώρα αντιλήφθηκα, η τρελή, πόσα πολλά τους ενώνουν!

Ο Ν. κι η Άννα είναι παθιασμένες ψυχές, ψυχές που μπορούν να κάνουν τη ζωή όνειρο και τ' όνειρο πραγματικότητα. Πως;... Πως, και δεν το σκέφτηκα πιο πριν;

Δυστυχώς η Άννα είναι μακριά, αλλά δεν αργεί εκείνη η μέρα, που θα επιστρέψει. Και, ίσως, τότε, τα δυο άτομα που αγαπώ περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο στον κόσμο τούτο, βρουν το χαμένο παράδεισό τους! Και μόνο που το σκέφτομαι, χαμογελώ...

Μια καρδιά που αγαπά
είναι η πιο αληθινή σοφία

Τσαρλς Ντίκενς

Μια κοπελιά καθόταν μπροστά από τον τάφο σου ολόκληρο το απόγευμα. Δε θυμάμαι να την έχω ξαναδεί, αλλά μου φάνηκε να υπάρχει κάτι το οικείο στο όλο παρουσιαστικό της. Καθόμουνα για πολύ ώρα, κάτω απ' τα δέντρα, έξω απ' το κοιμητήριο, στο μικρό λόφο και την παρακολουθούσα. Δε νομίζω να είχε αντιληφθεί την παρουσία μου, αφού όλες τις οι κινήσεις ήταν απλές, απροσποίητες.

Την περισσότερη ώρα καθόταν, και φαίνονταν να ψιθυρίζει κάτι στον άνεμο. Και το πρόσωπό της έλαμπε από γαλήνη. Οι κινήσεις της μού θύμισαν κάτι, κάτι που είχε υπάρξει μονάχα μέσα μου.

Κάποια στιγμή σηκώθηκε και πήγε στον κοινό τάφο των καλών μας φίλων. Σα διάβασε την επιγραφή χαμογέλασε, και τότε είδα δάκρυα να λαμπυρίζουν κάτω από τα μάτια της. Ένα απ' αυτά κύλησε στο αριστερό μάγουλο και έπεσε στο κενό. Έγινε κι αυτό ένα ακόμη βότσαλο στη λιμνοθάλασσα των χαμένων δακρύων.

Ποια ήταν εκείνη η κοπελιά Ελένη μου; Και γιατί δεν την ξέρω; Η όλη συμπεριφορά της, ο τρόπος που εκκίνητο, που χαμήλωνε το κεφάλι στη γη, που το σήκωνε στον ουρανό, μου αποκάλυψαν λίγα πράγματα για τη μεγάλη άγνωστή μου... Αλλά, ποια ήταν; Ποια είναι; Τι σήμαινες εσύ για κείνην; Τι σήμαινε εκείνη για σένα; Θα μπορούσα να βγω απ' τη φανερή μου κρυψώνα, να τη ρωτήσω, να μάθω. Αλλά, φυσικά δεν το 'κανα. Μου φαινόταν τόσο απόμακρη, τόσο αλλού, που δεν είχα την ψυχή να τη βγάλω απ' τον ονειροκόσμο της. Ίσως κάποια μέρα να συναντηθούμε. Ίσως μάθω ποια είναι. Ίσως και όχι!

Κάθισα για λίγο με τα παιδιά. Έγραψαν επιτέλους στην πλάκα πάνω απ' τον τάφο τους εκείνο που τους ζήτησα. Εκείνο που είχα κάποτε διαβάσει σ' ένα σημειωματάριο του Κώστα: "Πήγα παντού και είδα πολλά. Γνώρισα πολλούς ανθρώπους κι απάνθρωπους, τη χαρά και τη λύπη, την αλήθεια και το ψέμα. Κυνήγησα το άπιαστο. Έριξα τα βέλη μου στ' όνειρο, και μετά το καβάλησα και πετάξαμε μαζί πάνω απ' το ουράνιο τόξο. Έζησα την κάθε στιγμή όπως δεν την έζησε άλλος κανείς. Κάποια μέρα ξάπλωσα εξαντλημένος για να κοιμηθώ μα, ήταν η στερνή και, δεν ξανασηκώθηκα. Τουλάχιστον όμως, εγώ είχα ζήσει".

Ο Κώστας, η Μαρία, η Έμιλι, ο Ουίλιαμ! "Μαζί θα φύγουμε από τούτη τη γη", έλεγαν. Λες και το 'ξεραν. Λες και δεν μπορούσε να γίνει διαφορετικά!... Γι' αυτούς δεν έκλαψα. μονάχα για σένα. "Δεν ταιριάζει σε μας το δάκρυ του αποχαιρετισμού", μου 'χε πει, κάποτε, η Μαρία. τότε που ήταν το καλύτερο μου μισό.

Σήμερα, πέρασα απ' το σπίτι όπου σε πρωτογνώρισα. Όλα τα παράθυρα ήταν κλειστά. Δε φαίνονταν να υπάρχει ψυχή τριγύρω. Οι ένοικοι θα απολαμβάνουν ακόμη τις διακοπές τους. Άνοιξα την καγκελόπορτα. Μπήκα στον κήπο. Το διέσχισα. Κάθισα στο ίδιο σημείο, που καθόμασταν εκείνο το βράδυ... Εκείνο το βράδυ, που η καρδιά μου έμαθε να κτυπά διαφορετικά!

Έκλεισα τα μάτια και, μας είδα εκεί. Όλα τα λόγια, οι σιωπές, τα δάκρυα και τα χαμόγελα ξαναζωντάνεψαν μέσα μου. Τα ξαναζούσα όλα απ' την αρχή...

Σαν άνοιξα τα μάτια αντίκρισα ένα πολύ συμπαθητικό γεροντάκι, με χιονισμένα μαλλιά, να με κοιτά, με κάποια σιωπηλή κατανόηση. Ήταν ο κηπουρός. Του χαμογέλασα.

Φρόντιζε τον κήπο εδώ και χρόνια, μου είπε. Κι ήταν ένας κήπος φτιαγμένος με αγάπη, από κάποιον που ποτέ του δεν είχε παιδιά, και που τον είχε κάνει παιδί του. Ο κήπος ήταν η ζωή του όλη: ο μόχθος κι η ξεκούραση, η λύπη κι η χαρά του...

Μιλήσαμε πολύ! Μου είπε όλα όσα θα μπορούσε να μου πει, και ρούφηξα τα λόγια του σα μέλι. Του είπα κι εγώ, ό,τι μπορούσα, ό,τι θέλησα να του πω. Δεν έπαψε ούτε για μια στιγμή να με κοιτά μες στα μάτια, αλλά ούτε κι εγώ απέστρεψα το βλέμμα. Όμως, σα σηκώθηκα για να φύγω, μου είπε: "Μες στα μάτια σου υπάρχουν ο θάνατος και η ζωή. Άσε τις σκιές να χαθούν μες στις σκιές και συνέχισε το δρόμο σου". Τρόμαξα! Ο γεροντάκος είχε διαβάσει την ψυχή μου. Είδε ότι ζω μέσα στο "δάσος των νεκρών", όπως έλεγε η Έμιλι...

Μα, να, που ο ήλιος φόρεσε και πάλι τα γιορτινά του και φεύγει για αλλού. Ακόμη ένα ηλιοβασίλεμα γεμάτο νοσταλγία, πίκρα και χαρά. Σε λίγο θα εμφανιστεί το βοράστρι, για να δείξει το δρόμο στους γητευτές των ψυχών!

Τι άλλο είναι η αγάπη
από το να είσαι στη φυλακή
και να είσαι ελεύθερος!

Τζον Κλερ

Καθώς κάθομαι εδώ και κοιτάω τον ήλιο που φεύγει για το άγνωστο, σκέφτομαι ότι ίσως αυτή να είναι η κατάλληλη ώρα, για να σου διαβάσω το γράμμα. Το γράμμα. εκείνο που δε με άφησες να σου δώσω, όσο το σώμα σου βρισκόταν ακόμη στη γη. Έλεγες πως αν σου το έδινα, θα χανόταν κάτι απ' τη μαγεία της στιγμής που ομολόγησα ότι σ' αγαπώ. Έτσι, το γράμμα τούτο, παρέμεινε ένα κρυφό ντοκουμέντο της αγάπης μου για σένα. Όμως, τώρα ήρθε η ώρα να σ' το διαβάσω. προτού το φως του πανδαμάτορα ήλιου σβήσει για πάντα απ' τον ορίζοντα αυτής της μέρας. Ας μαζωχτούν τριγύρω κι οι άλλες ψυχές, για να ακούσουν τη μαρτυρία μου...

“Ελένη μου,
καρδούλα μου! Δεν ξέρω στ' αλήθεια, με τι λόγια θα μπορούσα να εκφράσω ποτέ αυτά που νιώθω για σένα, με ποιες σιωπές, με ποια χρώματα, με τι στίχους, με ποιες μουσικές. αφού, εσύ είσαι τα λόγια μου και η σιωπή μου, το χρώμα στη ζωή μου, η μούσα κι η ποιήτριά μου. κι η φωνή σου, η παραδείσια ηχώ που μου καίει τα σωθικά!

Σου γράφω ετούτο το γράμμα ξέροντας ότι ίσως να μην το διαβάσεις ποτέ. Αλλά, νιώθω την απόλυτη ανάγκη να το γράψω, για να σου πω: Σ' αγαπώ... Σ' αγαπώ! Σ' αγαπώ, κι όμως τα χείλη μου δεν τολμούν να σ' το πουν. Φοβάμαι. Φοβάμαι, γιατί αν σ' το πω ίσως σε χάσω. κι ως μη σε είχα ποτέ!

Λενάκι μου, ξέρεις πως είναι να ξυπνάς το πρωί, να σκέφτεσαι ένα χλωμό προσωπάκι με θλίψη στα μάτια και να χαμογελάς; Ξέρεις πως είναι να ταξιδεύεις σε χώρες μακρινές, ανάμεσα σε άγνωστους ανθρώπους, και να 'χεις μόνιμα ζωγραφισμένο στα χείλη ένα πλατύ χαμόγελο, επειδή σκέφτεσαι εκείνη που αγαπάς; Ξέρεις πως είναι να πηγαίνεις για ύπνο, και προτού του παραδοθείς να έρχεται μια εικόνα αγαπημένη στο μυαλό; Ξέρεις πόσο δύσκολο είναι ν' αγαπάς σ' ένα κόσμο όπου όλοι είναι πολύ απασχολημένοι, πολύ βιαστικοί για ν' αγαπήσουν; σ' ένα κόσμο όπου κι αυτή η αγάπη ακόμα, κατάντησε καρτ ποστάλ; Και ξέρεις αγαπημένη μου πόση μοναξιά κρύβεται μέσα σ' όλα αυτά; Ξέρεις πόσος πόνος; Ποιος θα μπορούσε στ' αλήθεια να καταλάβει κάποιον που επιμένει να ζει ένα μάταιο, έναν καταδικασμένο στην ανυπαρξία έρωτα; Ποιος θα “ένιωθε” κάποιον που στην εποχή της ταχύτητας, του τηλεφώνου και του ίντερνετ, εξακολουθεί να αγαπά τα πιο απλά πράγματα στη ζωή, να εξοικειώνεται με τα νέα, και να παραμένει ο εαυτός του; Ποιος;

Πικρό είναι το ποτήρι της μοναξιάς Ελένη μου! Και πίνω το περιεχόμενό του στάλα στάλα. Ξέρω πως κάποια μέρα θα φύγεις κι εσύ απ' τη ζωή μου, αλλά όσο θα είσαι εδώ, θέλω να ζήσω κοντά σου, έστω κι από... μακριά! Εζήτησα να αγαπήσω και αγάπησα, τι άλλο θέλω πια; Όλα όσα κάνω είναι αγιασμένα από την αγάπη μου. Δεν είμαι καθόλου το αδύνατο πλάσμα που ζητάει στήριγμα στην αγάπη σου. Είμαι η ψυχή που υπομένει ανίκητη ένα μαρτύριο...

Παράδεισος είναι το μέρος που κτυπά η καρδιά σου, που φτερουγίζει η ψυχή σου, που σχηματίζεται το χαμόγελό σου... Εκεί είναι ο δικός μου παράδεισος, εκεί και η κόλαση! Η κόλαση της γνώσης ότι ποτέ δε θα 'μαστε - δε θα μπορούσαμε να είμαστε - μαζί. της γνώσης ότι μπροστά στον έρωτά μου για σένα υψώνεται ένα θεόρατο τείχος. ένα τείχος πέρα απ' το χώρο, αλλά όχι πέρα απ' το χρόνο. Στο χρόνο, ο έρωτάς μου για σένα θα κρατήσει. γιατί είναι η πρώτη φορά που αγάπησα τόσο πολύ. η πρώτη φορά που αγάπησα με τρόπο, που καμιά λέξη δεν μπορεί να περιγράψει, που κανένα τραγούδι δεν μπορεί να εκφράσει!

Σ' αγαπώ, πονάω, αλλά δε χύνω ούτε ένα δάκρυ για σένα. Τα δάκρυά μου τα φυλάω για άλλα πράγματα: για μια μικρή ανθρώπινη στιγμή, για ένα τραγούδι, για το παιδάκι που ρωτάει τη μαμά του γιατί - ο κόσμος που ζούμε είναι τόσο άσκημος ώστε - πεθαίνουν τα άλλα παιδάκια, για το κοριτσάκι που περιμένει νέα απ' τον μπαμπά του, που έχει εδώ και χρόνια χαθεί, για...

Στην αγάπη μου για σένα δε χωράει το δάκρυ. Δυο ρυάκια είναι οι ψυχές μας, που ανεβαίνουν και κατεβαίνουν το βουνό της ζωής από διαφορετικές κατευθύνσεις. Αν κάποτε συναντηθούν, θα γίνουν ποτάμι, και θα τρέξουν μαζί προς τη θάλασσα της αιώνιας αγάπης, προς τον ουρανό της αιώνιας ευτυχίας! Αν όχι...

Είναι η πρώτη φορά που νιώθω να πνίγομαι τόσο. που θέλω όσο τίποτ' άλλο στον κόσμο να φιλήσω κάποια χείλη, να αγκαλιάσω ένα σώμα, να κλέψω μια καρδιά. Θέλω να τα κάνω όλ' αυτά, αλλά είμαι δειλός.

Τι παράξενα που είναι τα παιχνίδια του έρωτα, της αγάπης! Ποτέ δε φοβήθηκα τίποτα και κανένα, μα, να που η αγάπη δημιουργεί φοβίες μέσα μου. Διαβολεμένε έρωτα, πόσο μας μεταβάλλεις εγωιστικούς στις κατακτήσεις σου. Κάνεις ώστε να μη ζει τίποτε άλλο στις καρδιές μας παρά εσύ.

Ποτέ δε μου άρεσαν τα μεγάλα λόγια, οι μεγάλες υποσχέσεις. αλλά, θέλω να ξέρεις ότι πάντα θα είμαι εδώ και θα σε περιμένω. Όσο θα περπατάς σ' αυτή τη γη, πάντα θα υπάρχει κάπου μια καρδιά, που θα κτυπά σαν τρελή για σένα.

Όμως, όσα κι αν σου πω, όσα κι αν σου γράψω θα 'ναι λίγα. Σ' αγαπώ Ελένη. Σ' αγαπώ όπως ο ήλιος αγαπά τη μέρα, τ' αστέρια τη νύχτα κι η θάλασσα τη γη. Δε θέλω τίποτ' άλλο να πω. Δεν μπορώ τίποτ' άλλο να πω. Ψάξε με στους δρόμους των ονείρων σου, στα σοκάκια της ψυχής σου, εκεί που ανάβουν τ' αστέρια. Εκεί θα βρίσκομαι, και θα σε περιμένω...".

Μέσα σε σένα χάνω τον εαυτό μου.
Χωρίς εσένα τον βρίσκω
και θέλω να χαθώ ξανά!

Ανώνυμος

Νύχτωσε πάλι! Άλλη μια μέρα πέρασε στο απύθμενο πάνθεον του παρελθόντος...
Θυμάμαι, αγαπούσες το σκοτάδι. Το αγαπούσαμε κι οι δυο. το σκοτάδι, όχι τη μαυρίλα. όχι τη
μαυρίλα της ψυχής. Το σκοτάδι είναι σα χάδι απαλό. Κρύβει κι αποκαλύπτει τους φόβους και τις
ενοχές μας, και φωτίζει εκείνα που τη μέρα δε φαίνονται...

Αγαπούσαμε πολύ και το φως, αλλά με διαφορετικού είδους αγάπη, μη μυστικιστική. Τα
χρώματα! Ο καθένας είχε το αγαπημένο του χρώμα. Για σένα ήταν το μπλε, το απέραντο γαλάζιο.
για μένα το κόκκινο. Ουρανός, θάλασσα και φωτιά. Ήταν χρώματα που κάλυπταν όχι μόνο το
νοητό μας κόσμο, αλλά και την ψυχή.

Ήθελα να διασχίσω τη θάλασσα και τον ουρανό σου σαν πύρινη φλόγα, αλλά αυτό το
φοβόσουν. Ήθελες να δαμάσεις τη φλόγα, να τη συγκρατήσεις, κι αυτό το φοβόμουν.

Τόσες πολλές οι διαφορές ανάμεσά μας. Έβρισκα το φως στο σκοτάδι, κι εσύ το σκοτάδι
στο φως. Κοιτούσα τον ήλιο κατάματα, ενώ εσύ κρυβόσουν από αυτόν. Δε νοιαζόσουν αν θα
πέθαινες, σε αντίθεση με μένα που νοιαζόμουν πολύ, αφού έλεγα ότι δεν είχα ζήσει αρκετά.
Είχες κουράγιο, είχα υπομονή. Συμπληρώναμε ο ένας τον άλλο. τόσο ίδιοι και διαφορετικοί, που
δε θα μπορούσαμε ποτέ να γίνουμε ένα.

Οι πιο δύσκολες ώρες της ζωής μου Ελένη μου, ψυχούλα μου, ήταν όταν προσπάθησα να
σου κάνω έξωση απ' τη ζωή μου. να σβήσω τον έρωτά μου για σένα. "Δεν αντέχω πια τον πόνο
που μου δίνει η παρουσία της. Θα δοκιμάσω τον πόνο του χωρισμού μας για καμπόσες μέρες",
σκέφτηκα. Πάντοτε κατάφερνα να επιβληθώ στον εαυτό μου, στα συναισθήματά μου. Αλλά, μαζί
σου οι άμυνές μου δε λειτούργησαν. Τα τείχη δεν ορθώθηκαν. Κι έζησα πολύ στον πόνο,
προσπαθώντας να σβήσω, ο τρελός, τ' όνειρο απ' τη ζωή μου. Προσπαθούσα να αφαιρέσω το
λόγο που αναπνέω απ' τη μνήμη μου. Προσπαθούσα να κάνω μια νέα αρχή χωρίς εσένα: το φως,
το σκοτάδι, τη σκιά μου. Αλλά, κανείς δεν μπόρεσε ποτέ να ξεφύγει απ' τη σκιά του, κι έτσι
γύρισα ξανά σε σένα. και, σ' αγάπησα περισσότερο. Ζούσα εν αναμονή ενός γεγονότος, που δε
θα συνέβαινε ποτέ, αλλά δε νοιαζόμουν πια. Είχα αγαπήσει με πάθος... Πόσοι, τώρα πια, τολμούν
να παίξουν με τη φλόγα του έρωτα, χωρίς να σκέφτονται το αύριο;

"Δε σου αξίζω", μου έλεγες. "Σού αξίζει κάποια γυναίκα στ' αλήθεια ξεχωριστή. Κάποια
που θα μπορέσει να μοιραστεί την τρέλα σου, να ζήσει μ' αυτήν. Σου αξίζει να σε αγαπήσει
κάποια, που δεν ξέχασε τι πάει να πει αγάπη. που εξακολουθεί να ονειρεύεται. Σου αξίζει, σου
λέω, να αγαπηθείς πολύ". Μου αξίζει Ελένη; Δεν ξέρω. Νομίζω όχι!

Δεν ξέρω αν μπορώ, να αγαπηθώ στ' αλήθεια από κάποιαν. Ποια θα μπορούσε να
κατανοήσει την ανάγκη μου για συνεχή ταξίδια, τις αιώνιες αναζητήσεις μου, τις θεότρελές μου
θεωρίες για τη ζωή; Ίσως, ποτέ εσύ να μη με αγάπησες όσο σ' αγάπησα, όχι με τον ίδιο τρόπο,

αλλά τουλάχιστον με καταλάβαινες. “Συνέχισε να φεύγεις”... Πάντα το έλεγες αυτό! “Συνέχισε να φεύγεις”. Να φεύγω για που; Γιατί; Αφού το αστέρι που φώτιζε τη δικιά μου ψυχή, δε θα ήταν μαζί μου!

Τραγουδάνε οι ψυχές; Νιώθουν; Πονάνε; Αγαπάνε; Μιλάνε; Ακούνε; Ελένη, μ’ ακούς; Θέλω να νιώσω την ανάσα σου, θέλω να σου αγγίξω το χέρι, θέλω να σου χαϊδέψω το πρόσωπο, θέλω να σε κλείσω στην αγκαλιά μου, και να σε φιλήσω θέλω. Δε θέλω να σε ξεχάσω. Θέλω να κάνω όλα όσα μου θυμίζουν εσένα. Θέλω, η φλόγα που με έκαψε, να παραμείνει για πολύ ακόμη αναμμένη μέσα μου. Και σα σβήσει, μετά από πολύ καιρό, τότε θα την τοποθετήσω - θα σε τοποθετήσω -, στην πιο περίοπτη θέση του θησαυροφυλακίου των αναμνήσεών μου. Θέλω να σε θυμάμαι σαν το πιο πολύτιμο δώρο, που μου δόθηκε ποτέ. Είμαι τρελός να σ’ αγαπώ, αφού πια έχεις πεθάνει.

Ξέρεις Ελένη; πολλές φορές, οι σωματικά νεκροί ορίζουν τις ζωές των ζωντανών! Αλλά, αυτό μπορούν να το κάνουν μονάχα όσοι έζησαν ζωντανοί - με ψυχή - κι όχι νεκροί. Ετούτη τη στιγμή ορίζεις τη ζωή μου και δε θέλω ν’ αλλάξω τίποτα. Ίσως μέσα απ’ αυτή την εξομολόγηση ανακαλύψω και πάλι το δρόμο που έχασα. εκείνο που οδηγεί στην επόμενη μέρα. Ίσως και όχι...

Μα, σα να νιώθω μια ζεστή ανάσα να με κυκλώνει! Ακούνε οι ψυχές, Ελένη;

Για κάθε τι που σε λυτρώνει
να τ' αγαπάς.
Για κάθε τι που σε σκοτώνει
αγάπα το πιο πολύ.

Έλενα Σιούφτα

Άννα μου! Αδελφούλα μου! Ψυχούλα μου! Εύχομαι αυτό το γράμμα να σε βρει καλά. Τόσο καλά όσο είμαι κι εγώ! Είμαι ευτυχισμένη Αννούλα μου. ευ-τυ-χι-σμέ-νη. Γνώρισα το πιο απίθανο παιδί. έναν τρελό τρελό ονειροπόλο, που κατάφερε να μου γεμίσει την ψυχή με μουσικές και χρώματα. Κάποιον που δε λέει ποτέ “ΕΓΩ”...

Πόσο πολύ θα 'θελα να ήσουν τώρα εδώ! Να μοιραστούμε όλη αυτή τη χαρά, όλο αυτό τον καταιγισμό από ιδέες, όνειρα κι οράματα. Να ζήσουμε μαζί σ' αυτό τον προσωρινό παράδεισο της ευτυχίας. Το ξέρω ότι δε θα κρατήσει πολύ, αλλά μπορώ τουλάχιστον να ζήσω, όσο πιο έντονα γίνεται ετούτη τη στιγμή. να βυθιστώ στη γαληνεμένη θάλασσα που μου προσφέρει. να πω κι εγώ, επιτέλους, μια φορά ότι “η ζωή είναι ωραία”, και να το εννοώ.

Πρέπει να γνωρίσεις τον Ν. ρε Άννα, πρέπει να τον γνωρίσεις. Μόλις τον γνώρισα, απ' την πρώτη φορά που μιλήσαμε, κατάφερε και μπήκε στην καρδιά μου, μίλησε στην ψυχή μου, περπάτησε μέσα απ' τους διαδρόμους των πονεμένων μου ματιών και σε κείνα τα βρεγμένα με δάκρυα μονοπάτια, διάβασε της ζωής μου - της ψυχής μου - την ιστορία.

Μπήκε με φοβερή ευκολία στο υποσυνείδητό μου. Στην αρχή τρόμαξα, αλλά μετά αφέθηκα. Μπορείς να το διανοηθείς Άννα; Εγώ, η Ελένη, η εσωστρεφής, η κυκλοθυμική, η τόσο πεισματάρη, άδειασα την ψυχή μου στα χέρια, στα στοχαστικά, τρυφερά μάτια κάποιου αγνώστου!

Δεν το περίμενα από τον εαυτό μου, ο οποίος - το ομολογώ -, εξακολουθεί να με εκπλήττει. Δεν ξέρω τι ήταν στ' αλήθεια εκείνο που με έκανε να βγω απ' την ψυχολογική φυλακή που είχα τόσο περίτεχνα κτίσει. Δεν ξέρω αν ποτέ αυτό θα μπορούσε να συμβεί, κάτω από διαφορετικές, λιγότερο ανώδυνες για μένα, συνθήκες...

Αλλά, το να βρίσκεσαι σ' ένα πάρτι εγκαταλειμμένη απ' τ' αγόρι σου. να βγαίνεις στον κήπο, να κάθεσαι σε μια γωνιά και να κλαις. και ξαφνικά να εμφανίζεται ένας άγνωστος από το πουθενά. και να δείχνει αληθινό ενδιαφέρον για σένα. και να βλέπεις στα μάτια του ότι δε λέει ψέματα. και να σου μιλά λες και σε ξέρει για χρόνια. κι έτσι απρόσμενα, να μετατρέπεται σε εξομολογητή και παρηγορητή σου. ε, λοιπόν, αυτό είναι κάτι που δε συμβαίνει κάθε μέρα!

Ρε Άννα, μ' αυτόν το μεγάλο γνωστό και άγνωστό μίλησα, όπως δε μίλησα ποτέ με κανένα άλλο στη ζωή μου! “Σίγουρα κάπου θα υπάρχει κάποιος που να ξέρει πως ν' ακούει και να μιλά”. Αυτό μου είπες κάποτε. Να που είχες δίκιο! Τον βρήκα... Μάλλον, με βρήκε! Αλλά πολύ φοβάμαι ότι βρήκε λάθος άτομο Άννα μου. Δεν είμαι φτιαγμένη για κείνον. Εγώ είμαι φτιαγμένη για τον Μ., με όλη τη σκληρότητά του. Ποτέ δε μου άρεσε εκείνο, που φάνταζε στα μάτια ιδανικό. Τον Μ.

τον χρειάζομαι σαν εραστή. τον Ν. για να μου θυμίζει ότι έχω ψυχή. Το πάλεμα της σάρκας με το πνεύμα!

Λίγες μέρες μετά που τον γνώρισα, ένα βράδυ σιωπηλό που βρισκόμουν στο κρεβάτι με τον Μ. κι έγραφα κάτι, σκέφτηκα, ότι αν υπάρχει σ' αυτό τον κόσμο ένα άτομο, που θα μπορούσε να ζήσει ποτέ μ' αυτό τον άνθρωπο, να γίνει η αδελφή ψυχή του, είσαι εσύ! Μονάχα εσύ. με το φλογισμένο σου βλέμμα, με τη σιωπηλή σου αποφασιστικότητα. εσύ, που κάνεις πάντα ό,τι θέλεις, όσο δύσκολο κι αν φαντάζει στα μάτια των άλλων. εσύ, που δέχεσαι τους άλλους όπως είναι. εσύ, που αγαπάς τον κόσμο όλο. Μονάχα εσύ!

Άννα, ο Ν. κατέφθασε στη ζωή μου σα θείο δώρο. Προτού τον γνωρίσω ήμουν σαν ένα αστέρι, που σιγά σιγά έχανε τη δύναμή του, κι άρχισε να τρεμοσβήνει. μέχρι, που ήλθε αυτός κι έφερε μαζί του περίσσιο φως, μια καινούρια λάμψη.

Ακούγεται τρελό το να νοιάζεσαι για κάποιον άλλο περισσότερο απ' ό,τι νοιάζεσαι για το ταίρι σου; για κάποιον που γνώρισες μόλις χθες; Δεν ξεχωρίζω πια τα όρια, ανάμεσα στο λογικό και το παράλογο. ίσως να μην υπάρχουν άλλωστε.

Είμαι γυναίκα, και μέσα μου υπάρχει μια αιώνια σύγκρουση ανάμεσα στα πάντα και το τίποτα. Είμαι πλήρης αντιθέσεων. Η καρδιά μου με πάει όπου εκείνη θέλει. Τη μια δεν υπάρχει λογική, μόνο συναίσθημα. την άλλη το αντίθετο. Τη μια τάζει στον ένα τον ουρανό και τη γη, και την άλλη παραδίδεται στην αγκαλιά ενός που μόλις γνώρισε!

Ο Ν. δεν είναι σαν τους άλλους. Δεν ανήκει στη φυλή της συνήθειας. Αντιπροσωπεύει το κάθε τι το διαφορετικό. Είναι σαν ένας... αγγελιοφόρος ονείρων! Δε νοιάζεται καθόλου για τα καθημερινά κι εφήμερα. Δεν τον ενδιαφέρει τι θα φέρει γι' αυτόν η επόμενη μέρα. απλά, θα τη ζήσει. Δεν τον απασχολεί αν θα φάει ή αν θα μείνει νηστικός. Δε δίνει μία, για το τι πιστεύουν οι άλλοι για κείνον. Είναι ακριβώς εκείνο το είδος άντρα που φοβίζει τις γυναίκες. όπως εσύ, είσαι το είδος γυναίκας που φοβίζει τους άντρες. Δεν προσφέρει ασφάλεια, είναι απρόβλεπτος - μπορεί να φύγει για διακοπές στη Σαλονίκη και να βρεθεί στο Δουβλίνο -, δεν εκπλήσσεται εύκολα, αλλά δε θεωρεί και τίποτα σα δεδομένο.

Αυτό τον άνθρωπο, θα μπορούσα μονάχα να τον αγαπήσω, όχι να τον ερωτευτώ! Και τον αγαπώ, με μια βαθιά αγάπη, που γεννήθηκε απ' τη μια στιγμή στην άλλη. Αγαπώ αυτό που είναι: η χαμένη αθωότητά μας, ο καταπνιγμένος μας ρομαντισμός, μια παλλόμενη καρδιά!

Εύχομαι κάποια μέρα να μπορέσω να τον ξεπληρώσω για το καλό, που μου 'χει κάνει, αν και ο ίδιος δεν περιμένει καμιά ανταμοιβή...

Πίστευα πως αγαπούσα, μέχρι που μου εξήγησε τι πάει να πει Αγάπη! Νόμιζα πως πονούσα, μέχρι που μου εξήγησε τι πάει να πει Πόνος! Φανταζόμουν πως έκανα όνειρα, μέχρι που μου εξήγησε ότι "η ζωή που φτιάχνουμε με τα χρώματα της καρδιάς της γης", είναι το Όνειρο! Ήξερα πολλά, και δεν ήξερα τίποτα!

Όλο για τον Ν. σου γράφω σήμερα, αλλά δεν υπάρχει τίποτ' άλλο, που ν' αξίζει τόσο όσο αυτός, στη ζωή μου. Αχ, πόσο θα ήθελα να μην ήσουν τώρα τόσο μακριά. Να τον γνώριζες. Να έβλεπες ότι έχω δίκιο. Να ένιωθες τους παλμούς της ύπαρξής του. Να γεύσουν το μέλι απ' τα λόγια του. Να τον έβλεπες στα μάτια όπως τον είδα εγώ, για να καταλάβεις... Να καταλάβεις ότι στ' αλήθεια,

εσύ κι αυτός είστε αδελφές ψυχές, φτιαγμένες απ' το ίδιο καλούπι, πλην όμως σε διαφορετικά μέρη της γης.

Το πιστεύεις, πως τώρα που κάθομαι εδώ και σου γράφω, είναι ζωγραφισμένο στα χείλη μου το πιο πλατύ χαμόγελο; Τον σκέφτομαι και χαμογελώ! Για φαντάσου! Και ξέρεις, νιώθω πως σα φτάσει η τελευταία μου ώρα σε τούτη τη γη, καθώς θα σβήνω απ' το χάρτη των σωμάτων, η στερνή μου σκέψη, το στερνό χαμόγελο θα 'ναι για κείνον.

Ω, δεν είναι εκπληκτικό, αυτό που μου συμβαίνει; Πολλές φορές, για να πω την αλήθεια, νιώθω άβολα. φοβάμαι πως δεν αξίζω όλ' αυτά που μου δίνει. πως είμαι μικρή, πολύ μικρή για την αγάπη του. Είναι δυνατόν, εκείνο που αγαπάς να σε φοβίζει; Μπορεί ποτέ κανείς να φανταστεί, ότι λυπάμαι βαθιά όταν καταλάβω ότι μ' αγαπούν; Ίσως να φταίει η μέχρι πρόσφατα ανύπαρκτη αυτοπεποίθησή μου, καθώς και η ψευδαίσθηση ότι όλοι είναι οι ίδιοι. ότι κανείς δε σε αγαπά γι' αυτό που είσαι. η έμμονη ιδέα ότι όλοι θέλουν να πάρουν κάτι από σένα...

Ο Ν. μου απέδειξε ότι η ανθρωπιά, η συμπόνια, η αγάπη, οι μεγάλες ψυχές, υπάρχουν ακόμα. Με έκανε να πιστέψω περισσότερο στη ζωή και στ' όνειρο.

Δεν ξέρω που θα καταλήξει αυτή η ιστορία, αλλά, εσύ Αννούλα μου, θέλω να ξέρεις ότι η αδελφούλα σου είναι ευτυχισμένη - όσο θα μπορούσε ποτέ να είναι -, και σ' αγαπά γι' αυτό που είσαι!

Κλείνω τώρα. Θα περιμένω γράμμα σου. Μη με παραμελήσεις και "ζήσε το τώρα", όπως λέει κι ο ποιητής μου!...

Θες ν' αγαπηθείς; Τότε μην
αφήσεις την καρδιά σου να
παρεκκλίνει απ' το μονοπάτι της
Παρέμεινε αυτός που είσαι τώρα!

Έντγκαρ Άλαν Πόε

Τελικά δεν ξέρω αν οι αναμνήσεις είναι η σωτηρία ή η καταδίκη μου. Η σκέψη μου, όσο κι αν προσπαθώ για το αντίθετο, παραμένει στο χθες. Στις στιγμές που ζήσαμε μαζί. Εκείνες τις λίγες, τις ξεχωριστές. Δεν έχω ξεχάσει τίποτα. Όλα ζουν, και θα ζουν, μέσα στο τρεχούμενο ποτάμι της μνήμης μου! Οι μικρές στιγμές. αυτές πιστεύω είναι οι καλύτερες. επειδή είναι εκείνες που μας φέρνουν πιο κοντά.

Όλες κι όλες δυο φορές βγήκαμε βράδυ μονάχοι οι δυο μας. Τη μια φορά πήγαμε θέατρο, στη "Στάση Λεωφορείου", και την άλλη σινεμά, στο "Καλύτερα δε γίνεται". Και τα δύο με εξέφραζαν απόλυτα, μου είπες. Ειδικά το δεύτερο. Θυμάμαι, όταν βγήκαμε απ' την αίθουσα του κινηματογράφου όλο Μέλβιν αυτό, Μέλβιν το άλλο, Μέλβιν εκείνο, μου έλεγες. κι αληθινά, το απολάμβανα!

Ξέρεις, μερικές φορές διερωτώμαι πως καταφέραμε να ζήσουμε τόσα πολλά μαζί, να μοιραστούμε τόσα μυστικά και σκέψεις, να πούμε και ν' ακούσουμε τόσα πολλά, σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Είχαμε μόλις γνωριστεί κι όμως ένιωθα ότι σε ήξερα για χρόνια. Από μια τυχαία συνάντηση ξεκίνησε μια μεγάλη φιλία, ένας μεγάλος μονόδρομος έρωτας. Τότε πίστευα ότι ίσως ήσουν εσύ, εκείνη που πάντα περίμενα. Γι' αυτό ξανοίχτηκα τόσο εύκολα. γι' αυτό σου έδωσα το αντικλείδι, με το οποίο άνοιξες την πόρτα του ονειροκόσμου μου. Το ότι ο χρόνος διέψευσε τις προσδοκίες μου, δεν έχει σημασία. Τίποτα πια δεν έχει σημασία. Ζήσαμε κάτι, κι αυτό το κάτι αξίζει περισσότερο απ' το τίποτα, που ζουν οι πιο πολλοί, οι λογικοί.

"Μην αλλάξεις ποτέ", συμβουλευάμε ο ένας τον άλλο. Κι όμως, άλλαξα. Άλλαξα τη ζωή μου, όχι την ψυχή μου. όχι τον τρόπο που σκεφτόμουν. "Η μη αλλαγή στη ζωή είναι θάνατος", υποστήριζα. ενώ, η μη αλλαγή στην ψυχή είναι προσωπικός παράδεισος ή, κόλαση! Εσύ, στη ζωή δεν άλλαζες, κι ίσως αυτή να ήταν η μεγαλύτερη διαφορά μας.

Θυμάμαι τις συμβουλές που σου έδινα. Ανεφάρμοστες για σένα, αλλά εξακολούθησα να σ' τις δίνω. Ξανά και ξανά, οι ίδιες συμβουλές: να κοιτάς ψηλά, να μη δέχεσαι τα όρια, να αλλάζεις τη ζωή σου καθημερινά, να λες "τα καλύτερα δε συνέβησαν ακόμη", να αντιμετωπίζεις την κάθε δυσκολία, το κάθε εμπόδιο μ' ένα πλατύ χαμόγελο, και μετά από κάθε μεγάλη πτώση να σηκώνεσαι ξανά, να ορθώνεις το ανάστημά σου, και με νέες δυνάμεις να τραβάς για τη μοναχική άνοδο στο νοητό Γολγοθά σου...

Όλο σε συμβούλευα. Όλο σου έλεγα να κάνεις το ένα ή το άλλο πράγμα, κι όμως υποστήριζα πως δεν ήθελα να σε επηρεάσω, να σε αλλάξω. Δεν ένιωθα πως ήθελα να σε αλλάξω, αν και βαθιά μέσα μου γνώριζα πως, αυτό ακριβώς προσπαθούσα να κάνω.

Τώρα που είσαι δίπλα μου και τόσο μακριά μου, τώρα που έχουν φύγει οι σκιές που κάλυπταν τα μάτια της ψυχής, τώρα μπορώ να το ομολογήσω: ναι, προσπαθούσα να σε αλλάξω για να σε φέρω πιο κοντά μου. Τα μάτια εκείνα ήθελα να τα δω να χαμογελάνε. ήθελα να δω να επιστρέφει εκεί μέσα η ζωή και η φλόγα. η φλόγα που κάθε τόσο τρεμόπαιζε μέσα τους, προτού χαθεί στα βαθιά τους νερά, να μείνει μόνιμα εκεί, στο φως, στην ομορφιά.

Τώρα που τα σκέφτομαι όλ' αυτά πονάω Ελένη! Υπήρξα ένας εγωιστής μαζί σου. τίποτ' άλλο. Χωρίς να το αντιληφθείς μου έδωσες πολλά, αλλά προφανώς για μένα δεν ήταν αρκετά. Ήθελα ακόμη περισσότερα. Έτσι, προσπάθησα ν' αλλάξω την πορεία στο καράβι της ζωής σου, να το κάνω να πλεύσει στις δικές μου θάλασσες.

Όλοι οι ίδιοι είμαστε, αλλά και τόσο διαφορετικοί. Αυτό, τότε, το είχα ξεχάσει. Και τώρα, καθώς κάθομαι εδώ, μες στον παράδεισο των ψυχών, στο εξομολογητήριό μου, μπρος στα πυρακτωμένα μάτια του ήλιου, που άρχισε να ξε-προβάλλει, σου ζητώ να με συγχωρέσεις Ελένη μου: να με συγχωρέσεις που θέλησα να σε αλλάξω, να με συγχωρέσεις για όλα, τα σημαντικά και τα ασήμαντα λάθη μου. Ελένη μου...

Πριν από σένα πέθαναν όσα μούχες ταμένα,
κι ύστερα χάθηκαν κι εσύ μαζί τους, το πιο ωραίο.
Ένας κυκλώνας γύρω μου τα πάντα έχει θαμμένα,
και μ' έχει αφήσει ζωντανό μόνο για να σε κλαίω.

Δεν είναι να υπάρχουν
Δεν είναι ν' αγαπάς
Είναι να υπάρχουν
και να αγαπάς

Ανώνυμος

Πολλές ήταν οι ανατολές του ήλιου που αντίκρισα μονάχος Ελένη, πάρα πολλές. Καθώς ο ορίζοντας ροδίζει και η πόλη ξυπνά. καθώς τα στοιχεία της φύσης μου λένε το ένα μετά το άλλο τη δική τους καλημέρα, δε θέλω να φύγω από δω. Θέλω να μείνω, να σου κρατήσω συντροφιά όλη μέρα. Και να συνεχίσω να αδειάζω την πονεμένη μου ψυχή, μέχρι που θα σου πω όλα όσα θέλω να πω. μέχρι να χύσω όλα τα δάκρυα, που κράτησα για σένα μέσα μου... Αλλά, το ξέρω πως, το φως της ημέρας θα με προδώσει, θα με κουράσει.

Δεν είναι σωστό η φύση να ξυπνά, κι εσύ να κοιμάσαι... για πάντα! Τέτοιες ώρες είναι που μου έρχονται στο μυαλό οι άσχημες στιγμές που πέρασα. όχι με σένα, αλλά, για σένα. Τότε που αποφάσισα να σε βγάλω απ' την ψυχή μου. λες και υπήρχε περίπτωση να τα καταφέρω...

Είχα κλειστεί, θυμάμαι, πολύ στον εαυτό μου. Αποτραβήχτηκα απ' όλους και όλα. "Πρέπει να ξαναανακαλύψω ποιος είμαι", σας είπα. Εσύ, τα παιδιά, συνηθίσατε πια την τρέλα μου, και δε φέρατε καμιά αντίρρηση στην απόφασή μου. Αλλά, η Μαρία κατάλαβε. Μόνο εκείνη μπορούσε να διαβάζει τα σημάδια. Μονάχα εκείνη με ήξερε. Κάθε που γλυκοχάραζε περνούσε απ' το σπιτάκι μου και μιλούσαμε. Μιλούσαμε πολύ. Ήξερε πως εκείνη ήταν η ώρα, που η μοναξιά με πλάκωνε, κι ερχόταν για να απαλύνει τον πόνο. Ω, μεγάλη ψυχή, που να γυρνάς;

Ακόμη θυμάμαι τα λόγια της: Στις όμορφες στιγμές μοιάζουν τ' άνεμου αυτές οι δύσκολες στιγμές κι όμοια κι αυτές θα φύγουν.

Μου έδινε κουράγιο με το δικό της τρόπο, αλλά, απ' την άλλη, μου ζητούσε κιόλας να παρατήσω το μάταιο - όπως τον αποκαλούσε - αγώνα μου, να βγω απ' την απομόνωση, να πάψω να ξιφομαχώ με τη σκιά του εαυτού μου. αφού, το 'ξερα πολύ καλά, πως δε θα τα κατάφερνα ποτέ, να σβήσω τον έρωτα που πλάστηκε για σένα, στην ψυχή μου.

Αλλά, ο εγωιστής εαυτός μου επέμενε. "Θα τα καταφέρω" σκεφτόμουν, και μετά προσπαθούσα να πείσω και μένα ότι όντως θα τα κατάφερνα. Γι' αυτό, ζήτησα απ' τη Μαρία να σταματήσει να με επισκέπτεται. Ήθελα να ζήσω τον πόνο μονάχος. "Εντάξει, ποιητή μου. Ξέρεις που να με βρεις", μού είπε και χαμογέλασε.

Σαν έμεινα για πολλές μέρες μόνος, σα βίωσα ως εκεί που μ' έπαιρνε τον πόνο της απουσίας σου, σαν ένιωσα πως δεν πήγαινε άλλο, σαν απόκτησα την ψευδαισθήση ότι τα είχα καταφέρει, βγήκα από την απομόνωσή μου. απ' τη φυλακή που έκτισα με τα τούβλα της ντροπής, όπως θα έλεγε κι ο Ουίλιαμ.

Ένωθα, λέει, χαρούμενος, επειδή για μια ακόμη φορά κατάφερα να νικήσω τον εαυτό μου. Του πρόσφερα ατέλειωτες μέρες φτιαγμένες από πόνο και καταπνιγμένα όνειρα, κι αυτός κατάφερε να βγει θριαμβευτής... Τουλάχιστον, έτσι πίστευα, ο άθλιος!

Πήγα στο σπίτι της Μαρίας ένα πρωινό, προτού καλά καλά χαράξει. Τη βρήκα στον κήπο. Με περίμενε! Μού πρόσφερε ένα φλιτζάνι πικρό καφέ. Καθίσαμε κι οι δυο στη νοτισμένη γη, χωρίς να μιλάμε. Τελικά... “Τα κατάφερα!”, της είπα. Ένωθα ολόκληρο το πρόσωπό μου να λάμπει από ικανοποίηση. Τα κατάφερα! Με κοίταξε βαθιά μες στα μάτια, με κείνο το διεισδυτικό της βλέμμα, που φαίνονταν να διαπερνά τα πάντα. “Δεν τα κατάφερες”, μου ψιθύρισε. Ένωσα ένα σύννεφο να σκιάζει την ψυχή μου, αλλά το έδιωξα. Ήμουν ασίγουρος πως είχα δίκιο...

Όταν ξημέρωσε για τα καλά - και μετά από πολλή ώρα σιωπής -, μπήκα στο σπίτι της Μαρίας, σήκωσα το ακουστικό, και σχημάτισα τον αριθμό του τηλεφώνου σου, νιώθοντας για λίγο τον ήχο της αγωνίας να με διαπερνά. Σήκωσες το ακουστικό, κι απάντησες με τη νυσταγμένη εκείνη φωνούλα, που τόσο αγαπούσα... “Ελένη...”. “Αγαπούλα, εσύ είσαι;”, ρώτησες. Αγαπούλα... Και τα τείχη γκρεμίστηκαν. Όλα πήγαν στράφι, με μια σου μόνο λέξη...

Μα, φεύγω τώρα! Κάποιοι άλλοι σίγουρα, θα 'ρθουν σε λίγο ν' ανάψουν για σένα το καντήλι του θανάτου και της ζωής.

Η ζωή είναι το λουλούδι
του οποίου η αγάπη
είναι το μέλι.

Βίκτορας Ουγκώ

Ποιος να είναι αυτός, Ελένη; Ποιος είναι αυτός ο νέος που σε επισκέπτεται κάθε μέρα, λίγο προτού να νυχτώσει; Είναι ο Ν., η ψυχούλα σου; Αυτός θα 'ναι! Αν και δεν τον έχω γνωρίσει ακόμα, είμαι σίγουρη ότι είναι αυτός. Αν σ' αγάπησε όπως μου 'λεγες ότι σ' αγάπησε, δε θα μπορούσε να 'ναι άλλος κανείς. Κι αν είναι όντως αυτός, τότε είχες δίκιο! Είχες δίκιο όταν επέμενες ότι αυτός είναι διαφορετικός, φευγάτος.

Οι ματιές μας διασταυρώθηκαν πολλές φορές τις τελευταίες μέρες, αλλά αυτός δε φαίνονταν να μ' έχει προσέξει. Ήταν μονίμως αλλού η σκέψη του. Η μοναδική φορά που με πρόσεξε ήταν η στερνή που ειδωθήκαμε, χθες. Βρισκόμουνα και πάλι εδώ και σου μιλούσα, αλλά ένιωθα ανεπαίσθητα την παρουσία κάποιου, κάπου κοντά. Με την άκρη του ματιού μου τον είδα να κάθεται κάτω απ' τα δέντρα, έξω απ' το νεκροταφείο. Ο νους του φαίνονταν να ταξιδεύει και πάλι. Τα μάτια του ήταν ανοικτά, αλλά σα να μην μπορούσε να δει τίποτα. Προφανώς με περίμενε να φύγω, για να 'ρθει να πάρει τη θέση μου στο νοητό σου προσκεφάλι.

Βλέποντάς με να φεύγω, σηκώθηκε αμέσως και κατηφόρισε κατά δω. Τότε, καθώς τα βήματά μας συναντήθηκαν, τον κοίταξα βαθιά μες στα μάτια πιστεύοντας ότι θα τα 'χανε, αλλά αντί αυτού, έκανε και κείνος το ίδιο. Σε κλάσματα δευτερολέπτου διάβασα μέσα εκεί πολλά πράγματα. Ένιωσα οικεία μαζί του. Ήμουνα σίγουρη ότι ήταν αυτός! Ποιος άλλος θα μπορούσε να κλείσει μες σε δυο μάτια μια ανείπωτη θλίψη, μια λαχτάρα για τη ζωή, μια λάμψη σαν όνειρο και τη σκοτεινιά του Άδη; Μόνο ο Ν., θα μου 'λεγες.

Από χθες, εκείνα τα μάτια, εκείνο το πρόσωπο, δε φεύγουν ούτε στιγμή απ' το μυαλό μου. Κλείνω τα μάτια κι είναι εκεί. Τ' ανοίγω και παραμένουν εκεί. Μού έλεγες, μου έγραφες ότι ο Ν. είναι ο άνθρωπος για μένα, ο άνθρωπός μου! Τώρα, έτσι στα ξαφνικά άρχισα να σκέφτομαι ότι ίσως να 'χες δίκιο. Αν είναι έτσι όπως τον περιγράφεις, τότε ίσως να βρήκα όντως την αδελφή ψυχή μου. Αλλά, πως να τον πλησιάσω; Δείχνει τόσο απόμακρος και κλεισμένος στον εαυτό του, που αν προσπαθήσει κάποιος να σπάσει την απομόνωσή του, θα κάνει κάτι σαν ιεροσυλία. Κι όμως μού 'λεγες ότι είναι ανοικτός και πρόσχαρος τύπος. Τόσο καταλυτική υπήρξε η παρουσία σου για κείνον;...

Δεν ξέρω τι να σκεφτώ Ελένη! Κάθομαι εδώ και σου μιλώ, λες και δεν έφυγες ποτέ... Αλλά, δεν έφυγες. Έφυγε μόνο το σώμα. η ψυχή πεταρίζει ακόμη κάπου εδώ τριγύρω και γυρεύει αναπαμό! Έτσι δεν είναι; Και να, που εξακολουθώ να σου μιλώ σα να μην άλλαξε τίποτα. Αν και εγώ κάθομαι εδώ δακρυσμένη, ενώ εσύ ξαπλώνεις μες στη μάνα γη... χώμα στο χώμα!

Αν η μοναξιά είχε άλλο όνομα, θα την αποκαλούσαν Άννα! Αν είχε πρόσωπο, θα ήταν το δικό μου! Αν ήταν λιμάνι, θα ήταν το ερημικό της καρδιάς μου! Είναι η πρώτη φορά που νιώθω τόσο ασυγχώρητα μόνη. Τόσο μόνη, τόσο καιρό με τον κρυφό καημό. Με τη λαχτάρα στην καρδιά μου και στα μάτια μου το δάκρυ...

Φτωχή από έρωτα, δίχως αγάπη. έτσι είμαι. Εκείνο που έψαχνα, ποτέ δεν το βρήκα Ελένη. Κι εσύ, που ήσουν ό,τι το πιο πολύτιμο είχα στον κόσμο, έφυγες για τη χώρα του αδιανόητου. Όλα δικά μου ήταν... κι όλα μου λείψαν κι έμεινε τόσο απίστευτα μοναχική η ψυχή μου.

Νιώθω τη μοναξιά, κυριολεκτικά, να με πνίγει. Κι ο πόνος γίνεται αβάστακτος. Πόνος... πόνος... φτάνει πια το δάκρυ. Ο κόσμος όλος φαίνεται να παίρνει το χρώμα ενός γκρίζου χειμωνιάτικου ουρανού, που κρύβει τον ήλιο. Ήλιος και σκοτάδι είμαστ' όλοι αδελφούλα μου. φως και σκιά. παράδεισος και κόλαση. αγάπη και μίσος. όνειρο και ψευτοζωή. Είμαστε όλα και τίποτα. Ω, κάθε στιγμή πληγή, κάθε ματιά.

Μερικές φορές διερωτώμαι αν πήρα τη ζωή μου λάθος. Αλλά, μετά, ακούω μια φωνή μέσα μου να κραυγάζει βάζοντας φωτιά μες στην καρδιά: "Όχι. Όχι!". Όχι, δεν πήρα τη ζωή μου λάθος, γι' αυτό και δεν έχω τίποτα για το οποίο να μετανιώνω. Απλά, έρχονται στιγμές, να σαν και τούτη εδώ, που με τυλίγει μες στο μαύρο πέπλο της η μοναξιά και νιώθω να χάνομαι. και θέλω να κλάψω, να φωνάξω, αλλά δεν μπορώ. Βγάζω σπαρακτικές κραυγές, αλλά κανένα ήχο. Είναι όλα μέσα στο κεφάλι μου. το χθες, το αύριο, το τώρα. όλα όσα έγιναν και δεν έγιναν.

Ξέρεις Ελένη, κάπου σε ζήλευα! Ναι, η μικρούλα, η αγαπημένη σου αδελφούλα έπασχε από τον ιό της ζήλειας. Σε ζήλευα επειδή πάντα είχες κάποιον κοντά σου. Κάποιον ν' ακουμπήσεις πάνω του ρε παιδί μου. Κάποιον που θα μπορούσες έστω να του πεις τι σε απασχολεί. και μετά κάποιον, όπως τον Ν., με τον οποίο θα είχες την ευκαιρία να μιλήσεις για τα μη απλά και καθημερινά. Εγώ, εγώ έμενα πάντα μόνη. Μόνο με σένα μπορούσα να μιλήσω, με κανέναν άλλο! Αλλά κι εσύ, βρισκόσουν μακριά.

Οι άντρες! Λίγοι μόνο τόλμησαν να με πλησιάσουν. κι όταν με γνώρισαν, έστω και λίγο, το 'βαλαν στα πόδια τρομαγμένοι. Τράπηκαν σε άτακτη φυγή. Τους τρόμαζε η σιωπή μου, η ανάγκη μου για αλλαγή, το ότι δεν επιζητούσα την ασφάλεια.

Το να είσαι διαφορετικός απ' τους άλλους σήμερα, είναι κάτι σαν κατάρρα. Οι αληθινά διαφορετικοί είναι μόνιμα καταδικασμένοι στη μοναξιά. Όλοι τους αγαπούν, αλλά κανείς δεν τους καταλαβαίνει. Οι διαφορετικοί, οι ονειροπόλοι, ξυπνούν μέσα στους ανθρώπους της συνήθειας τις ενοχές τους. Τους θυμίζουν ποιοι ήταν, ποιοι θέλανε να γίνουν, και που κατέληξαν...

Δεν ζητώ τίποτα πια. Ας φανερωθεί μπρος μου ο άνθρωπος που θα μπορέσω να τον αγαπήσω αληθινά, με τρέλα, κι ας μη με αγαπήσει, δε με μέλλει. Θα ζω με την ευτυχία του να αγαπώ και θα πεθάνω έτσι...

Ήταν ένα παιδί που καθόταν κάθε νύχτα για μια ώρα, κοιτούσε συγκεκριμένο σημείο του ουρανού και μετρούσε τ' άστρα. Όταν το ρώτησαν γιατί το κάνει, τους είπε: "Μα, κάθε νύχτα είναι διαφορετικά. Κάθε νύχτα αλλάζει ο αριθμός τους, η θέση τους. Άλλοτε είναι λιγότερα, άλλοτε περισσότερα. Κάποτε ακόμη πιο πολλά...".

Εκείνο το παιδί ζούσε μέσα στη σοφία. Ήξερε ότι κάθε μέρα ο κόσμος είναι διαφορετικός. Πόσοι άνθρωποι το αντιλαμβάνονται αυτό άραγε;

"Μόνο ο Ν.", έλεγες. "Μόνο αυτός θα μπορούσε να καταλάβει. Μόνο αυτός θα μπορούσε να Σε καταλάβει". Θα μπορούσε Ελένη; Άλλοι με βλέπουν μ' ένα βλέμμα που υπόσχεται τον

ουρανό. Άλλοι την κόλαση μου δείχνουν μέσα σε πλαίσιο φωτεινό. Αυτός, πως θα με κοιτούσε; Τι θα μου έδειχνε;

Δεν είναι παράξενο το πως μερικά πράγματα, κάποια λόγια, επιστρέφουν ξανά και ξανά στο μυαλό σου; Μιλώ γι' αυτά που μου είπες για τον Ν., γι' αυτά που μου έγραψες... Θέλω να σπάσω το κέλυφος της μοναξιάς και να του μιλήσω. στ' αλήθεια το θέλω αδελφούλα μου...

Είναι η αγάπη, κι όχι
η λογική, που είναι
πιο δυνατή απ' το θάνατο.

Τόμας Μαν

Θέλω να της μιλήσω Ελένη! Θέλω να της μιλήσω. εκείνης της κοπελιάς, που βλέπω κάθε δειλινό να κάθεται δίπλα απ' τον τάφο σου σιωπηλή, με απλανές το βλέμμα, βυθισμένη στις χίλιες μύριες σκέψεις της. Ποια είναι όμως; Γιατί δε μου μίλησες ποτέ γι' αυτήν; Και γιατί μου θυμίζει εσένα; το λευκό περιστέρι της καρδιάς που σεργιανάει τη θλίψη μου παντού!

Χθες διασταυρώθηκαν οι δρόμοι μας, και καθώς περνούσαμε ο ένας δίπλα απ' τον άλλο, την κοίταξα βαθιά μες στα μάτια. και τα μάτια της μού θύμισαν εσένα, και τη... Μαρία!

Το ξέρω ότι είναι παράλογο το να κάθομαι εδώ και να σου μιλώ για τη Μαρία. αλλά, απλά νιώθω την ανάγκη να σου μιλήσω γι' αυτήν επειδή άφησε έντονα τα σημάδια της στην ψυχή μου.

Έχεις δει ποτέ να καίει στα μάτια κάποιου η φλόγα της αιώνιας ζωής, που είναι τούτη δα η στιγμή; Σου 'χει τύχει ποτέ να περάσεις δίπλα από κάποιον, και να νιώσεις την παρουσία του και μόνο να εκπέμπει ζεστασιά; Είδες ποτέ κάποιον να χαίρεται την κάθε στιγμή της ζωής του σα να 'ναι η μοναδική; να θαυμάζει το κάθε τι σε τούτη τη γη; να βλέπει κάθε μέρα τα ίδια πράγματα με τρόπο διαφορετικό, και να τ' αγαπά και να τα σέβεται; να πλημμυρίζει από ευτυχία στη θέα ενός ηλιοβασιλέματος, κάποιου λουλουδιού, ενός μικρού αστεριού; να νιώθει πως ξαναγεννιέται βλέποντας το χαμόγελο ενός παιδιού, ακούγοντας ένα τραγούδι, νιώθοντας την ηχώ της θάλασσας; να ανεβαίνει τον προσωπικό του ανήφορο μέσα απ' το πιο δύσβατο μονοπάτι, και να τα βρίσκει όλα εύκολα κι ωραία στη ζωή;... Είδες, γνώρισες ποτέ κάποιο άτομο που να κάνει τα πιο πάνω;

Ήμουν τυχερός Ελένη. επειδή γνώρισα ένα τέτοιο άτομο. επειδή έζησα μαζί του. Ήταν τόσα πολλά τα κοινά μας, ήταν τόσα πολλά εκείνα που μας ένωναν, που δε θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε να ζούμε μαζί!

Μερικές φορές τα πράγματα δείχνουν πολύ καλά για να 'ναι αληθινά, κι αν τύχει να είναι, για λίγο κρατούν. Στη δική μας περίπτωση, και καλά ήταν και κράτησαν. Και γίναμε τελικά τα καλύτερα φιλαράκια. Κι αγαπηθήκαμε περισσότερο από οποιουσδήποτε άλλους πρώην εραστές. Και εξακολουθήσαμε ως την τελευταία στιγμή να είμαστε ο ένας για τον άλλο, ο καλύτερος φίλος κι εξομολογητής.

Η Μαρία ήταν η αδελφή ψυχή μου. Εσύ, ο μεγάλος έρωτας της ζωής μου. Με τη Μαρία μας χώριζαν αυτά που μας ένωναν. με σένα μας ένωναν αυτά που μας χώριζαν... Έχασα και τις δύο!

Ακόμη και σήμερα, εξακολουθώ να κουβαλώ πάντα μαζί μου κάποιους στίχους της, όπως και κείνο το γράμμα που σου διάβασα τις προάλλες... Απ' όλα όσα έχει γράψει, τούτο δω το πεντάστιχο έμεινε παραδόξως χαραγμένο στην καρδιά μου:

Φοβάμαι αστείε σκοινοβάτη
μήπως και με τη σκέψη σ' ανταμώσω.
Ποια μοίρα σ' έστειλε σε μένα!
Νερομπογιά το μάτι σου και βάφει
τυπώματα μεσ' την ψυχή μου.

Ναι, το ξέρω! Είναι όντως τρελό, το να κάθομαι τώρα εδώ και να σ' τα λέω όλ' αυτά. Απλά, όμως, προσπαθώ ν' αδειάσω όσο μπορώ τη στάμνα με τις αναμνήσεις μου.

Αλλά... εκείνη η κοπελιά - ποιο να 'ναι τ' όνομά της; -, το πρόσωπό της, οι κινήσεις της. Εκείνη στάθηκε η αφορμή για να ξυπνήσουν μέσα μου τούτες οι σκέψεις, τούτες οι μνήμες.

Μα, που την έχω ξαναδεί; Το παρουσιαστικό της, τα χαρακτηριστικά της, σα να έχουν κάτι απ' τη δικιά σου ομορφιά. Αλλά, οι ήρεμες κινήσεις της μού θυμίζουν κάτι άλλο, ένα όνειρο. και τα μάτια της είναι γιομάτα φως και ζωή, ενώ στα δικά σου ήταν μόνιμα ζωγραφισμένη η μορφή του γέρο Χάροντα...

Τρομάζω μόνο και μόνο που το σκέφτομαι, το πως χώραγε τόσος θάνατος μέσα σε δυο μάτια. Μάλλον έφταιγε το ότι ήσουν ασυγχώρητα απαισιόδοξη. Ίσως να 'φταιγε κι ο Μ., που σε καταπίεζε. ίσως να 'φταιγες κι εσύ, που αρνιόσουν πεισματικά να δεις τη φωτεινή πλευρά της ζωής...

Αλλά, κάπου πολύ βαθιά μέσα σου - είμαι σίγουρος - έκαιγε το κεράκι της ελπίδας. της ε-λπίδας ότι θα σωθείς. ότι θα σωθείς απ' τον εαυτό σου! Όμως, η ελπίδα δε σώζει. υποδουλώνει. Σώζουν μονάχα τ' όνειρο και η πράξη.

Ίσως να περίμενες, την από μέσα σου σωτηρία, αλλά έτσι αδύνατη που σε βρήκε, σε προσπέρασε...

Ποτέ σου δεν προσπάθησες ν' αλλάξεις κάτι Ελένη! Πάντα περίμενες τα πράγματα να αλλάξουν από μόνα τους. Και φυσικά, δεν άλλαζε τίποτα. "Φτιάχνουμε την τύχη μας, δεν τη βρίσκουμε". Σ' το έλεγα συχνά αυτό, κι επέμενα πως αν ήθελες να κρατήσεις κάτι από μένα, θα 'πρεπε να 'ταν οι λίγες αυτές λέξεις. Αλλά, οι δικές σου αλήθειες ήταν διαφορετικές!

Δε σε επικρίνω γι' αυτά που έκανες, για τις επιλογές σου - δεν έχω το δικαίωμα άλλωστε, αλλά, με πικραίνει το γεγονός ότι θα μπορούσες να φτιάξεις για το Λενάκι τον προσωπικό του παράδεισο, και να το μπάσεις μέσα. κάτι, που δεν έγινε.

"Δεν ξέρεις! Δεν καταλαβαίνεις!", μου έλεγες. Και ήξερα και καταλάβαινα αγαπημένη μου. όσο θα μπορούσα να ξέρω και να καταλαβαίνω της καρδιάς μου το άλλο μισό... Ένιωθα τι γινόταν στην ψυχή σου. γι' αυτό, όσο κι αν σε αγαπούσα ποτέ δεν προσπάθησα να σε απομακρύνω από κείνον. απλά, προσπαθούσα να σε ανεβάσω λίγο πιο ψηλά.

Υπέφερες πολύ με τον Μ., αλλά δε θα μπορούσες ποτέ να τον αφήσεις. Όσο πόνο κι αν σου πρόσφερε, ένα φιλί του θα 'ταν αρκετό για να το σβήσει. Όσα άσκημα πράγματα κι αν σου έκανε, με ένα χάδι του θα χάνονταν. Αν κάποτε σε πλήγωνε θανάσιμα, εσύ θα επιβίωνες και θα τον

συγχωρούσες. θα ήσOUNα για κείνον ερωμένη, μάνα κι αδελφή. πάντα θα έμενες εκεί. πάντα θα τον στήριζες. ακόμη, κι αν ο κόσμος όλος, χάνονταν!

Όχι, δεν ήσOUNα μυστήριο για μένα Ελένη! Κανείς δεν μπορεί να φτάσει στα τρίςβαθα της γυναικείας ψυχής, αλλά εκείνοι που υποστηρίζουν ότι είναι μυστήριο, απλά είναι λίγο πολύ τεμπέληδες, για ν' ασχοληθούν στ' αλήθεια μ' αυτήν. Λένε ότι δεν καταλαβαίνουν κάτι, που ποτέ δεν προσπάθησαν να καταλάβουν, και ξεχρεώνουν... Αλλά, μ' αυτό τον τρόπο οι πληγές δεν κλείνουν!

Όταν κανείς δε σ' αγαπά
είναι περιττό να ζεις
σ' αυτό τον κόσμο.

Μαξίμ Γκόρκι

Πολλές ήταν οι φορές που πληγώθηκα. ίσως κιόλας να πλήγωσα πολλές φορές. Έτσι κι αλλιώς το μαχαίρι είναι δίκικοπο. απλά χαράζει τη μια καρδιά πιο πολύ, πιο νωρίς και πιο βαθιά απ' την άλλη. Κι οι πληγές, ουσιαστικά δεν επουλώνονται ποτέ. Όλο και μένει μια αθέατη χαρακιά, κι από κει μέσα δα εισβάλλει στην καρδιά ο πόνος, κι όλα εκείνα που θεωρούσες παρελθόν και τελειωμένα, ανασύρονται και πάλι στην επιφάνεια της μνήμης, κυλούν δίπλα απ' τις σημερινές σου σκέψεις, σε ματώνουν, κι εσύ δεν μπορείς καν να τ' αποφύγεις!

Θυμάμαι που μου 'λεγες ότι το παρελθόν πάντα θα σε κυνηγάει. το 'χες και παράπονο μάλιστα. κι ας σου έλεγα ότι το παρελθόν δεν αφήνει κανένα σε χλωρό κλαρί. κανένα ατιμώρητο.

Παλιά, μετά από κάθε ψυχολογική πτώση έκτιζα περίτεχνα τα τείχη μου - ενεργοποιούσα τους μηχανισμούς αυτοάμυνάς μου -, και κλεινόμουν μέσα. Και νόμιζα ότι τίποτα δεν μπορούσε να διαπεράσει τη νοητή μου πανοπλία. Αλλά, η πανοπλία ήταν διάτρητη. έτσι, πολύ συχνά, μια μικρή σκέψη, μια εικόνα, μια φωνή από το παρελθόν, ερχόταν να διαταράξει τη φαινομενική μου ηρεμία. να με θυμίσει ότι είμαι άνθρωπος. και σαν άνθρωπος έχω αισθήματα και πάθη. και να μου γκρεμίσει τα τείχη των ψευδαισθήσεων με πάταγο.

Πάντα έλεγα ότι δε με σκοτώνει το μαχαίρι, αλλά η αναμονή, η αμφιβολία. Όμως, με σκότωνε και το μαχαίρι. Απλά, αυτό αρκούσε να διαπεράσει το καβούκι της καρδιάς μου. με σκότωνε... μετά θάνατον! Αλλά, και πάλι δε δάκρυζα. Θα μπορούσα να δακρύσω για το κάθε τι, με εξαίρεση το συναισθηματικό πόνο. Δεν μπορούσα να κάνω αυτό τον πόνο δάκρυ, ν' ανακουφιστώ. Κι έτσι, ο πόνος και το δάκρυ σωρεύονταν μέσα μου για χρόνια, πολλά. και τώρα, καθώς κάθομαι εδώ, σου μιλώ με τη σκέψη και δακρύζω, δε δακρύζω μόνο για σένα. δακρύζω για όλα όσα αγάπησα κι έχασα. δακρύζω γι' αυτά που δεν έκανα. δακρύζω για τις δειλίες μου. δακρύζω για το αύριο που θα ξημερώσει και πάλι χωρίς εσένα.

Με τα μάτια κλειστά σε βλέπω και πάλι να τριγυρνάς σκεφτική, θλιμμένη, μέσα σ' ένα σκοτεινό δωμάτιο. Βλέπω το φως, να μπαίνει δειλά - λιγοστό - απ' το κλειστό παράθυρο, θυμίζοντάς σου ότι η ζωή απ' έξω, είναι διάφανη. Ακούω απ' το στερεοφωνικό σου να βγαίνουν κάποιοι γνώριμοι ήχοι, κάποια τραγούδια που ήταν για μας ψυχή, αέρας, χαμόγελο, δάκρυ, πόνος και ανακούφιση. Ξαπλώνεις! Τα μάτια ανοικτά. Κοιτάς την αφίσα στον απέναντι τοίχο. ένα παιδάκι. χαμογελάς. κι η μουσική συνεχίζεται. Κοιτάς δεξιά. ασπρόμαυρο τοπίο, φως, άδης, ουράνια ομορφιά και κόλαση. Οι ήχοι της πόλης δε σε φτάνουν. Ταξιδεύεις...

Για πόσο καιρό ακόμη θα σε βλέπω με τα μάτια της φαντασίας μου; Θα σβήσει άραγε ποτέ η εικόνα σου, από το φωτογραφικό άλμπουμ της μνήμης μου; Θα κτίσω και πάλι τα τείχη μου που τόσο άδοξα γκρεμίστηκαν; Θα καταφέρω να σε αφήσω πίσω και να συνεχίσω με τη ζωή μου;

...

Το ότι θα συνεχίσω, θα συνεχίσω. αλλά, δε θέλω στ' αλήθεια να σε ξεχάσω. ούτε για μια στιγμή. Ζήσαμε λίγα και καλά. Θα μπορούσαμε να ζήσουμε περισσότερα και καλύτερα. Τώρα πια τίποτα δεν μπορεί να αλλάξει. Εξάλλου, εκείνο που μετρά για μένα είναι ότι σ' αγάπησα περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο ζωντανό, νεκρό ή αθάνατο σε τούτη τη γη. Έχεις καταλάβει την πιο ξεχωριστή θέση στην καρδιά μου. γι' αυτό δε θέλω να σε ξεχάσω. τη θέλω πλήρη...

Είναι φορές που αυτά που θέλω να σου πω, δεν βρίσκουν διέξοδο προς τα χείλη της σκέψης. είναι φορές που νιώθω πως ζω, ένα άσχημο όνειρο, το οποίο μόλις ανοίξω τα μάτια θα σβήσει. κι είναι φορές που πνίγομαι από αγάπη. μιαν αγάπη χωρίς το αντικείμενό της.

Δεν ξέρω τι λέω, τι σκέφτομαι, τι κάνω! Είμαι μόνος, κι όμως νιώθω μια δεύτερη καρδιά να κτυπά μέσα μου. κι ο σύντροφός μου, το σκοτάδι σωπαίνει...

Καλύτερα να αγαπήσεις
και να χάσεις παρά
να μην αγαπήσεις καθόλου.

Αυγουστίνος

Σου το 'χω πει πολλές φορές: ήσουν, είσαι η έμπνευσή μου! Δεν ξέρω πως, δεν ξέρω γιατί, αλλά, έτσι απλά, είσαι. Δεν ανήκεις στις σκιές Ελένη. Ανήκεις στο φως. στο φως που ποτέ δεν είχες τη δύναμη ή τη θέληση να αντικρίσεις. Είναι στιγμές που πονάω για σένα, γι' αυτόν και μόνο το λόγο. Το φως στη ζωή είναι αντίθετο με τη σκοτοδίνη του μυαλού, και συ ήσουν στην τελευταία δοσμένη. Ακόμη προσπαθώ ν' ανακαλύψω το γιατί!

Ξέρεις Λενάκι, που και που νιώθω πως φεύγω από τούτο τον κόσμο. το σώμα μου είναι εδώ κι η ψυχή μου αλλού. Είναι στιγμές που σε νιώθω δίπλα μου. Κι είναι στιγμές που νομίζω πως σε βλέπω, καθώς περπατώ στο δρόμο. Ψάχνω για μια ανάπλαση του ειδώλου σου. Ακούω τη φωνή σου με τ' αυτιά της σκέψης μου. Η καρδιά μου σκιρτά στη θύμησή σου.

Σε νιώθω όλο και πιο κοντά, και την ίδια ώρα όλο και πιο μακριά. Με γεμίζει η παρουσία και η απουσία σου. Με γεμίζουν αυτά που υπήρξαμε, κι αυτά που δεν μπορέσαμε να γίνουμε. Όπως κι εγώ γεμίζω το τετράδιο τούτο δω.

Σήμερα είναι Μεγάλη Παρασκευή μονάχα για μένα, καθώς κάθομαι εδώ σ' ένα άδειο δωμάτιο, με δακρυσμένη την καρδιά, και γράφω τον επιτάφιο ύμνο του έρωτά μας. του έρωτά μου.

Πρώτη φορά έφυγα απ' το κοιμητήριο, προτού να ξημερώσει. κι αυτό, επειδή ένιωσα την ψυχή μου να ξεχειλίζει. να ξεχειλίζει από λέξεις και αισθήματα που θα μπορούσα μόνο να εκφράσω γράφοντάς τα. γράφοντας για σένα, για μένα, για τους αδελφικούς μας φίλους. Ίσως να είναι ο μοναδικός τρόπος για να σας κρατήσω ζωντανούς μέσα μου. Ίσως να χρειάζομαι μια γραπτή μαρτυρία της ύπαρξής σας. Ίσως το χαρτί να σταθεί ο εξομολογητής και λυτρωτής μου. που, αφού τα διαβάσει όλα, αφού τα μάθει όλα, θα μού δώσει εξιτήριο απ' τον πόνο και το δάκρυ της απουσίας σας.

Το φεγγάρι απόψε, όπως το βλέπω απ' το παράθυρό μου, μοιάζει μελαγχολικό. Λυπημένο φεγγάρι αφημένο στη θλίψη μου. Πως είναι το φεγγάρι στο δικό σου ουρανό Ελένη; Λαμπερό; Διάφανο; Χαμογελά στις ψυχές; Έχει το δικό σου σπάνιο χλωμό χαμόγελο; Ετούτο δω κλυμπάει στον πόνο, επειδή είναι ο καθρέφτης της ψυχής μου. Αν η ψυχή μου ήταν χαρούμενη, το ίδιο θα ήταν κι αυτό!

Δε γίνεται. κάποτε θ' ανθίσει και πάλι στο πρόσωπο και την ψυχή μου το χαμόγελο. κάποτε θα γνωρίσει και πάλι η καρδιά μου τη χαρά...

Έχω την εντύπωση πως ξανάζησα τούτες τις στιγμές! Νιώθω πως όλ' αυτά συνέβηκαν ξανά στο παρελθόν. Που και τότε δεν μπορώ να θυμηθώ, αλλά πιστεύω ότι η θλιβερή αυτή εικόνα

προϋπήρξε στο μυαλό μου. Ίσως να σκεφτόμουν τι θα γινόταν κάποτε αν έφευγες. και τώρα που έφυγες στ' αλήθεια, ίσως να κάνω αυτά που σκέφτηκα ότι θα έκανα. Ίσως!

Με παραξενεύει, με ξενίζει ο εαυτός μου αυτές τις μέρες. Έχασα το Α και το Ω στη ζωή μου, έχασα τους ρυθμούς, τις μουσικές, τα χρώματα, κι όμως η αγάπη μου για τη ζωή γίνεται όλο και πιο μεγάλη. Έχασα τα πάντα, κι αισιοδοξώ!

Ποια να 'ναι τούτη η παράξενη δύναμη που υπάρχει μέσα μου και δε μ' αφήνει να πέσω στη μιζέρια; Πως να την ονομάσω; Υπάρχουν λόγια για να την περιγράψει κανείς; Πως μπορεί να περιγράψει κάποιος αυτό που δεν μπορεί να κατανοήσει; Και πως είναι δυνατόν να συγκρούονται όλα μ' αυτό τον τρόπο; Πως γίνεται να χαίρομαι που έφυγες, γιατί αν έμενες θα ζούσες μια ζωή που δεν είναι δική σου, και ταυτόχρονα να λυπάμαι για την απουσία σου; Πως μπορώ να χαμογελώ στη σκέψη σου, και να δακρύζω στην έλλειψη της εικόνας σου; Πως γίνεται τα μάτια να χαμογελούν μέσα στη θλίψη; Πως;

Ερωτήματα πολλά, απαντήσεις λίγες. αλλά, δε θα πάψω στιγμή να τις ψάχνω. Ίσως να μην τις βρω ποτέ, αλλά τουλάχιστον θα έχω ψάξει. Εσύ, Ελένη μου, κάτοικε στη χώρα του αδιανόητου, βρήκες τάχα τις απαντήσεις σου; Χαμογελάς βλέποντάς με, να κάθομαι και να γράφω πάνω στο χαρτί, σα να γράφω στην ψυχή σου;

Μακρύς ο δρόμος της ζωής και δεν ξέρω που θα με βγάλει. Και ίσα ίσα αυτή η άγνοια του δίνει αξία. Χωρίς την άγνοια δε θα μετρούσε ούτε η γνώση. Ας είναι... Ετούτο το δρόμο ήθελα να το βαδίσουμε μαζί, μα η μοίρα δεν το θέλησε. έτσι θα το βαδίσω μόνος. εκτός κι αν βρω κάποια άλλη ψυχούλα για να με συντροφέψει. Ποιος ξέρει;...

Η αγάπη για σένα
ήταν ζωή
κι όχι μια αναπνοή.

Χριστίνα Ροσσέτι

Μια ψυχούλα που αγαπά με πάθος τη ζωή και φτύνει κατάμουτρα το θάνατο... Ναι, αυτό ζητούσα. αυτό ζητάω! Κάποτε μου είχες πει πως κάπου υπήρχε μια τέτοια ψυχούλα. πως τη γνώριζες καλύτερα απ' ό,τι γνωρίζει ο ήλιος τη γη. Έλεγες πως κάποια μέρα θα τη συναντούσα! Ρε Ελένη, Λενάκι μου, γιατί δε μου μίλησες ποτέ για την Άννα; Γιατί δε μου μίλησες γι' αυτό το υπέροχο αιθέριο πλάσμα; Πως μπόρεσες και κράτησες τόσο καλά κρυμμένο αυτό το μυστικό;

Τις τελευταίες μέρες ένιωθα όλο και πιο έντονο το συναίσθημα, ότι κάτι καλό θα μου συνέβαινε. σήμερα, το συναίσθημα εκείνο βγήκε αληθινό στο πρόσωπο της Άννας.

Τη συνάντησα καθώς ερχόμουν εδώ, μετά από ένα νυχτόμερο αγρύπνιας. Καθώς οι ματιές μας διασταυρώνονταν και πάλι, στάθηκε, μού μίλησε! Τα λόγια που βγαίνουν απ' τα χείλη της, είχαν τον ήχο της δικιάς σου φωνής. Η λάμψη στα μάτια της, είχε κάτι απ' το σκοτάδι του βλέμματός σου. Ο αργόσυρτος τρόπος που μιλούσε, σα νωχελικό τραγούδι, με παρέσυρε σε κάποιες αναμνήσεις από τις πρώτες συναντήσεις μας. Μιλούσα με κείνη και άκουγα εσένα Ελένη. το μόνο που εκείνη είναι πολύ διαφορετική από σένα. Στη φωνή της υπάρχει η θλίψη, στα μάτια η χαρά, στο χαμόγελο η ζωή, στο όλο πρόσωπο η γαλήνη. Είπαμε όλα όσα θα μπορούσαμε να πούμε μέσα στις λίγες ώρες που γνωριζόμαστε. Θα συναντηθούμε αύριο πάλι. Αύριο...

Η Άννα ήταν η κοπέλα που είδα στ' όνειρό μου. το πρόσωπο που βγήκε μέσα απ' το δικό σου! Μου έδωσε χαρά Ελένη - ακούς; -, χαρά! Χάρη σε κείνη ένιωσα το άγιο χαμόγελο της ζωής, να σχηματίζεται και πάλι στην ψυχή μου. Αν χθες ήταν η νοητή Μεγάλη Παρασκευή μου, σήμερα είναι η μέρα της Ανάστασης...

Κάθε Μεγάλη Παρασκευή οι άνθρωποι σταυρώνουν τον Ιησού. Οι ίδιοι, που κάθε μέρα, κάθε ώρα, σκοτώνουν και μας. Σκοτώνουν, πλένουν τα χέρια τους, και κινούν για το Γολγοθά της αυταπάτης τους. Ο θάνατος ακολουθεί τη ζωή και αντίστροφα. Χθες πέθανα με σένα. σήμερα, αναστήθηκα με την Άννα. Είναι τραγικό. Τραγικό. Σε βρήκα μόνο και μόνο για να σε χάσω, και να σε βρω ξανά σε κάποιο άλλο πρόσωπο!

Είμαστε όλοι ένα όνειρο μες στο όνειρο, λέει ο Πόε. Κι η ζωή μου, ένα όνειρο, μια οπτασία. Πριν λίγο, όταν αποχωρίστηκα με την Άννα, στάθηκα και την κοίταξα καθώς απομακρυνόταν. Για μια στιγμή, μού φάνηκε πως, στράφηκε προς εμένα και μού χαμογέλασε. αλλά, το πρόσωπο που αντίκρισα δεν ήταν της Άννας, ήταν το δικό σου. Κι εκείνο το χαμόγελο μου φάνηκε αιώνιο, παντοτινό, τελειωτικό. σα να δήλωνε την τελευταία πράξη ενός δράματος...

Είναι στιγμές που νιώθω πως τρελαίνομαι Ελένη. Όλ' αυτά τα όνειρα, τα οράματα, οι οπτασίες, λες κι εξυπηρετούν κάποιο σκοπό. Λες και ζω μέσα σ' ένα ονειρόκοσμο!

Να, τώρα νιώθω έντονη την παρουσία κάποιων δίπλα μου κι ας μην τους βλέπω. Ακόμη και τούτο το δροσιστικό αεράκι, μοιάζει να με χαϊδεύει. Σκόρπιοι ψίθυροι από αγαπημένες

φωνές πλανιόνται μέσα μου. Σα να μη βρίσκομαι εδώ, σ' ένα θανατερά σκοτεινό νεκροταφείο, αλλά μέσα σε μια ζεστή αγκαλιά.

Κλείνω τα μάτια, και νιώθω αύρες από όνειρα να με κυκλώνουν. Την ψυχή μου πλημμυρίζει εκείνο το παλιό καλό συναίσθημα που πάντοτε μου έδινε φτερά. η αγάπη! Η αγάπη Ελένη, η αγάπη. Ελένη! Ελένη! Σε φωνάζω Ελένη! Φωνάζω τ' όνομά σου, κομματιάζοντας τη σιγή της νύχτας και του θανάτου! Φωνάζω το όνομα που αγάπησα μ' όλη τη φλόγα που μου έκαιγε τα σωθικά! Το όνομα που έκανε τα χείλη μου να ξεχειλίζουν από μέλι, κάθε φορά που το πρόφερα! Το όνομα των ονείρων μου, που κι αυτό με τη σειρά του έγινε όνειρο. Έχω γεμίσει και πάλι αγάπη! Έχω γεμίσει ζωή! Και φωνάζω τ' όνομά σου για στερνή φορά. Το φωνάζω για να ακουστεί ως το τέλος του κόσμου, ως το τέλος του χρόνου. πέρα από θάλασσες, δάση, βουνά και ηλιοβασιλέματα. Το φωνάζω και χαμογελώ, και το χαμόγελο αυτό είναι το πιο πλατύ, το πιο αληθινό που ζωγράφισαν ποτέ τα χείλη μου. Ετούτη η στιγμή είναι μαγεία. ετούτη η στιγμή είναι αγάπη. ετούτη η στιγμή είναι η αιωνιότητα όλη.

Με δάκρυα χαράς σου κλείνω ραντεβού σε κάποια άλλη ζωή, αιώνια αγαπημένη μου, φωτεινό αστέρι της ψυχής μου, παντοτινό και ατελεύτητό μου είναι...

Για δεξ τα λουλούδια πως άνθισαν στο προσκεφάλι σου, απ' τη μια στιγμή στην άλλη!

Τότε μονάχα δυο αγαπιούνται τέλεια,
όταν ο ένας φωνάζει στον άλλο:
Ω, εγώ μου!

Σαρί αλ Σακαδί

Αγαπημένε μου! Αν διαβάσεις ποτέ αυτό το γράμμα, θα πει πως έχω ήδη φύγει για την απέναντι όχθη της ζωής. Για την όχθη που τόσο τραγουδήσαμε. για την όχθη που τόσο εξορκίσαμε. για την όχθη, που - από τη μέρα που σε γνώρισα -, έπαψε να με φοβίζει.

Είναι μεσάνυχτα. Η σιωπή απλώνεται τριγύρω μου απειλητική. Μου λείπεις! Το πόσο πολύ θα ήθελα να ήσουν τώρα εδώ, μαζί μου, ένας θεός το ξέρει...

Πονάω, κλαίω, σπαράζω, αλλά δεν υπάρχει εξιλέωση. Εγώ ήμουν η αιτία που αυτά τα υπέροχα άτομα, οι παραμυθένιοι φίλοι, έχασαν τη ζωή τους. Το κλάμα δεν είναι τώρα πια για μένα ανακούφιση. είναι ατσάλινο μαχαίρι που κόβει την καρδιά μου σε χίλια κομμάτια, που κάνει την ψυχή μου μια χωματερή κουρέλια. Δεν ξέρω τι να πω! Πως να ζητήσω συγγνώμη; Από ποιον; Σαν αρχαία τραγωδία μου φαντάζουν όλα αυτά. Θέλω να φωνάξω, αλλά δεν έχω φωνή. Θέλω να πετάξω, αλλά δεν έχω φτερά. Θάνατος... Θάνατος... Θάνατος...

Μια μέρα μού είπες ότι είδες στα μάτια μου τον τρόπο. Πόσο δίκιο είχες! Ο τρόμος έχει το πρόσωπό μου. Η θλίψη το βλέμμα μου. Η οδύνη το σβησμένο χαμόγελό μου. “Να γελάς κατάμουτρα στο θάνατο”, μου έλεγες. μα, να που ο θάνατος τώρα γελά κατάμουτρα σε μένα. Και ζωή και χάρος είμαι, απ’ τη γελάστρα τύχη δεν προσμένω.

“Η ζωή ήταν πάντοτε μια φτιασιδωμένη πόρνη”, υποστήριζες. “Από μας εξαρτάται αν θα την αλλάξουμε ή όχι”, συνέχιζες. Αν δε σε γνώριζα, αυτό δε θα το μάθαινα ποτέ. Αν δεν το μάθαινα, τότε, ίσως, οι φίλοι σου, οι φίλοι μου να ήταν ακόμη ζωντανοί. Περιπαίχτρα ζωή, ως τότε θα μας έχεις μαριονέτες σου;

Όσες συγγνώμες κι αν ζητήσω, όσες φορές κι αν καταραστώ τον εαυτό μου, τίποτα δε θα αλλάξει. Ο γέρο Χάροντας δεν κάνει επιστροφές, και ραγίζω... Γίνομαι φύλλο στον άνεμο και του ζητώ να με παρασύρει μακριά, στο άπειρο, στο χάος. Ποιος ο λόγος να ζήσω, σαν έχω σκορπίσει το θάνατο; Αχ, δε σώνεται η ζωή όταν του τάφου πόρτα είναι ανοιγμένη!

Δεν μπορώ να συνεχίσω τον αγώνα. Όχι πια. Συγχώρεσέ με! Συγχώρεσέ με! Μεσ στη δική σου την καρδιά, που ποτέ δε χώρεσε το μίσος κράτα και για μένα μια γωνίτσα. Κράτησε με εκεί! Για να συνεχίσω να ζω. κι ας είναι μονάχα στα όνειρά σου. Μονάχα εκεί, όπου η ζωή αποκτά χρώμα, κι ομορφιά, και ουσία... Όση σου απομένει αγάπη θα ’ναι σα θαμπό καντήλι, φτωχή θύμηση στου τάφου μου την απολησμονιά.

Πνίγομαι, σβήνω, χάνομαι... Θέλω να σου πω τόσα πολλά. μα, δεν μπορώ! Δεν αντέχω να ζω πια σε τούτο τον κόσμο. Μπούχτισα. Θέλω να φύγω, και θα φύγω. Το μόνο που λυπάμαι είναι που δε θα ’μαστε πια μαζί. Το στερνό πράγμα που θέλω να δω, απ’ την αυταπάτη αυτή που ζω είναι το πρόσωπό σου! Θέλω να σου πω χίλια ευχαριστώ κι ας μη σ’ αρέσει να τ’ ακούς. Υπήρξες

για μένα ο ήλιος, το φεγγάρι, η ποίηση, η ομορφιά και η κάθε ανάσα μου. Σ' αγάπησα με μια αγάπη, που οι λέξεις είναι πολύ μικρές για να περιγράψουν. Σ' αγάπησα σαν την ιδανική ψυχή που ποτέ δεν απόκτησα. Σ' αγάπησα σαν το απόλυτο είναι μου. Ήσουν η συνειδησή μου!

Καθώς σου γράφω τις τελευταίες τούτες γραμμές δάκρυα γεμίζουν τα μάτια μου, σπαθιά ξεσκίζουν την ψυχή μου... Γνώρισα την αληθινή φιλία, και την πήρε ο θάνατος... Αγαπήθηκα όπως καμιά γυναίκα δε θα τολμούσε ποτέ καν να ονειρευτεί, κι όμως την αγάπη ετούτη, δεν την έζησα...

Δε μου αρέσουν οι αποχαιρετισμοί. Δε θέλω να σου πω αντίο. Θέλω μόνο να πω, ότι δεν άξιζα την αγάπη σου, την τόσο πλούσια, την τόσο αληθινή. Αυτήν, την αξίζουν μονάχα εκείνες οι ψυχούλες που δε νοιάζονται για τα πως και τα γιατί. που ξέρουν πως να ζουν αληθινά. Ψυχούλες σαν και την Άννα, που τώρα δα τη φαντάζομαι να κάθεται μπροστά σου και να σε κοιτά μ' ένα μισοσβησμένο χαμόγελο, γεμάτο κατανόηση. Αυτή είναι αληθινή ψυχή, όχι εγώ. Εγώ ανήκω στις σκιές, και προς τα κει πορεύομαι!...

Μείνε τρελός αγαπημένε μου ποιητή. μείνε τρελός, και συνέχισε να σκορπίζεις φως και χρώματα στη μουντή αυτή ζωή. συνέχισε τη γαλήνια πορεία προς τον κόσμο των ονείρων σου. χαμογέλα και πάλι, όπως χαμογελούσες σε μένα. κι αν το θελήσει η μοίρα, χάρισε στην αδελφούλα μου ό,τι δεν μπόρεσα - δε θέλησα - εγώ να αποκτήσω...

Πριν το τέλος

Τραγικό τέλος δόθηκε στη υπόθεση του μακελειού της περασμένης βδομάδας στο Δήμο Ζωγράφου. Ο δολοφόνος, ο 25χρονος Μ.Χ. από την Αθήνα, έβαλε χθες τέρμα στη ζωή του πετώντας απ' το παράθυρο γραφείου, που βρίσκεται στον πέμπτο όροφο του κτιρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής. Εκείνη τη στιγμή ο νεαρός ανακρινόταν από άντρες του σώματος.

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Αστυνομίας ο Μ.Χ. προέβη στη μοιραία πράξη λίγες στιγμές αφότου πληροφορήθηκε, ότι η φίλη του, Ελένη Δ. από την Κρήτη αυτοκτόνησε.

Όπως προέκυψε από τις ανακρίσεις των προηγούμενων ημερών, η νεαρή αυτή γυναίκα στάθηκε - διά της οδού της ζήλειας - η αιτία, για την εν ψυχρώ δολοφονία των φοιτητών: Κώστα Κ., Μαρίας Π., Ουίλιαμ Μπ. και Έμιλις Ντ., που συγκλόνισε την κοινή γνώμη. Όλοι οι πιο πάνω ήταν φίλοι της Ελένης...

Ο χορός των καταραμένων καλά κρατεί ανάμεσα στους νέους μας!

Η αγάπη είναι η γέφυρα
ανάμεσα σε δυο καρδιές!

Ανώνυμος

Θα φύγουμε Ελένη! Θα φύγουμε μακριά! Τελικά εκείνο που ήθελες να γίνει, έγινε. βρήκα τον άνθρωπό μου. Ο Ν. είναι ακριβώς όπως μου τον περιέγραφες στα γράμματά σου. Αλλά, είναι τραγικό! Έχασα εσένα για να βρω εκείνον. αν χάσω και κείνον, τι θ' απογίνω;

Κάθομαι τώρα εδώ μοναχή. με τη σκέψη μιλάω στον αγέρα, κι αυτός παίρνει το μήνυμά μου και το μεταφέρει σε σένα. Νιώθεις Ελένη; νιώθεις αδελφούλα μου την αγάπη, που τώρα γεμίζει την ψυχή μου; Θα με συγχωρέσεις που είμαι χαρούμενη; που είμαι χαρούμενη επειδή αγαπώ και αγαπιέμαι;

Ξέρεις, για πρώτη φορά νιώθω να ζω την αγάπη. την αληθινή αγάπη. Νιώθω ότι με αγαπά μ' όλη του ψυχή, με ολόκληρό του το είναι! Ίσως να 'ναι επειδή του θυμίζω εσένα. Δεν ξέρω τι να σκεφτώ, έτσι ακούω την καρδιά μου. κι αυτή μου λέει ότι πράγματι έχω βρει την αδελφή ψυχή μου.

Δεν αντέχω πια τη σιωπή που μέχρι τώρα με γέμιζε ψυχούλα μου. Δεν αντέχω πια τον πόνο. Το δάκρυ στέρεψε... Θέλω να πετάξω και, χάρη σε σένα, ίσως να βρήκα την ιδανική δεύτερη φτερούγα μου... Ιδανική! Ιδανικό; Υπάρχει το ιδανικό ή ζω μες στις ψευδαισθήσεις;... Αλλά, τι σημασία έχει; Εγώ, τώρα, αδράχνω τη μέρα!

Ελένη... Ελένη... Ελένη! Θα ψιθυρίζουμε πάντα τ' όνομά σου μες στις σιωπές μας! Θα τυλίγουμε και σένα μες στις αγκαλιές μας! Θα σε ταξιδεύουμε σ' όλου του κόσμου τις γωνιές μες απ' τα όνειρά μας! Θα ζήσουμε και για σένα! Και θα είμαστε για πάντα αγαπημένοι - για όσο κρατήσει αυτό το πάντα! Θα γίνουμε αυτοί που έβλεπες με τα μάτια κλειστά, χαμογελώντας να γινόμαστε! Θα ζήσουμε την αλήθεια, γιατί ανάμεσά μας δε χωράει το ψέμα! Θα αγγίξουμε τ' αστέρια των ξεχωριστών στιγμών! Θα πάρουμε τον ανήφορο της ζωής γιομάτοι πείσμα και προσμονή, και σα φτάσουμε στην κορυφή, θα θελήσουμε να πάμε και πιο πέρα! Θα καούμε απ' την αιώνια φλόγα της αγάπης! Γιατί ξέρουμε... Η ζωή είναι ένα όνειρο! Η ζωή είναι ένα λουλούδι! Και το λουλούδι τώρα ανθίζει!

Βιογραφικό

Ο Λάκης Φουρουκλάς γεννήθηκε στη Ζιμπάμπουε το 1970 από κύπριους γονείς. Μεγάλωσε στην Κύπρο. Ζει στην Τσιανγκ Μάι της Ταϊλάνδης.

Δούλεψε σε διάφορες εφημερίδες και ραδιοσταθμούς στο νησί.

Έχει εκδώσει τρία βιβλία στην Κύπρο και ισάριθμα στην Ελλάδα. Από τις εκδόσεις Γη στη Λευκωσία κυκλοφόρησαν οι συλλογές διηγημάτων «Αιώνια Αγαπημένη» και «Γαλανή & Λεύκιος», καθώς και η νουβέλα «Το λάθος πάθος». Από τη Διόπτρα κυκλοφόρησε στην Ελλάδα το μυθιστόρημα «Μίρα, το λουλούδι του πολέμου», από την Εμπειρία Εκδοτική «Οι γυναίκες της συγνώμης» και από τις εκδόσεις Ιβίσκος το «Αγγελική. Το ημερολόγιο μιας πόρνης». Σε eBooks έχουν κυκλοφορήσει τα μυθιστορήματα «Δυο φωνές και μια σιωπή», «Όλα αυτά που χάσαμε» , «Τα μπλουζ της Μίρας» και «Σ' αγαπώ απελπισμένα». Στα ηλεκτρονικά σκαριά είναι το αστυνομικό μυθιστόρημα «Στιλέτο» και η συλλογή διηγημάτων «Εγκληματικά Ασύστολα». Σύντομα θα κυκλοφορήσει στην Κύπρο, από τις Εκδόσεις Πάργα, η συλλογή διηγημάτων «Ο Άγιος Πότης».

Διηγήματά του έχουν δημοσιευθεί στα περιοδικά «να ένα μήλο», «αντί x λόγου» και «Ρωγμές» στην Ελλάδα και «Εξάγγελος» στην Κύπρο, σε εφημερίδες, καθώς και σε διάφορες λογοτεχνικές ιστοσελίδες.

Διατηρεί προσωπικό μπλογκ στη διεύθυνση: <http://lakisf.blogspot.com>

Τα eBooks του διατίθενται από εδώ: http://www.lulu.com/spotlight/lakis_f

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: Οι προτάσεις και οι στροφές των ποιημάτων που είναι με κυρτούς χαρακτήρες αποτελούν «δάνειο» από τη Μαρία Πολυδούρη. Οι μεταφράσεις από τα αγγλικά είναι του συγγραφέα-αντιγραφέα.

Πρώτη έκδοση 2000. Εκδόσεις Γη. Λευκωσία.

Δεύτερη, ηλεκτρονική έκδοση 2011.